

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

XXXIII. ÉVFOLYAM
2021. 3. SZÁM

TARTALOM

TARTALOM

A nyár margójára.....	2
Ezer ugráson is túl.....	3
A jövő sikeres harcainak alapja.....	6
„Büszke vagyok Önökre!”	8
Missziós tapasztalatok hasznosítása	
a tartalékos katonák kiképzése során	9
Altisztnak lenni hivatás	10
Minden beosztásból tanulni kell!	12
Eucharisztikus blokk	11
Csíkszenttamástól Győríg	14
NCO Winter Camp Szlovéniában.....	16
Új korszak Tatán, logisztikusként.....	18
A szolgálat, amire talán egy élet is kevés	20
Kultúra és művészet a Bocskai-dandárnál.....	24
A több tartalmú május 21.....	27
Egy terepasztal soha nincs kész	28
Naponta egy alma	30
Mozaik	31
Történelmi emlékezés.....	32

„Büszke vagyok Önökre!” 8. oldal

A nyár margójára

A közelmúltra visszatekintve folyamatosan azt halljuk, hogy a Magyar Honvédség rég nem látott fejlesztésen, fejlődésen megy keresztül. Igen, valóban így van. Megállíthatatlanul elindultunk a kitűzött cél felé, azonban míg odaérünk, rengeteg feladat vár ránk. Bizonyára mindenki hallotta már, hogy a

folyamatos tanulás elengedhetetlen ahhoz, hogy megálljuk a helyünket beosztásunkban, de még a mai rohanó világunkban is. Ha elfogadjuk, ha nem, ez bizony tény. Folyamatosan érkeznek az új technikai eszközök, melyek merőben más hozzáállást igényelnek. Nincs más választás, mindenkinek fel kell venni a ritmust.

A ritmus felvétele azonban nem is olyan egyszerű, hiszen, ha figyelembe vesszük az elmúlt évet, be kell látnunk, hogy a katonák a koronavírus-járvány miatt folyamatosan különböző védekezési feladatokban vesznek részt, azaz a laktanyákban szinte csak a napi élet biztosításához elengedhetetlen állomány tartózkodik. Az állandó tanulás mellett legalább ugyanolyan fontos a folyamatos kiképzés. Figyelemmel kísérve az ország átoltottságát, a napi megbetegedések számát, optimistán állhatunk a jövő elé. Teljesíteni azonban csak pihenésen tudunk. A pandémia sokak számára olyan feladatokat is jelentett, amelyekre kiképzést nem, csak felkészítést kaptak, és amelyek igencsak távol állnak a napi teendők rutinszerűségétől – ám Magyarország és az állampolgárok védelme most ezt kívánta/kívánja meg. Az is tény azonban, hogy a Magyar Honvédség társadalmi elismertsége növekedett, köszönhetően azoknak, akik szívvel-lélekkel támogatták az orvosokat, ápolókat és rendőröket ebben a feladatban. Bízom abban, hogy a nyár mindenki számára pihenést is jelent; kihasználva a védettségi igazolvány adta lehetőségeket, minél többen pihennek majd – főként itthon, támogatva a járvány által leginkább szenvedő turisztikai és idegenforgalmi szektort, a vendéglátást, aktívan hozzájárulva a gazdaság újraindításához. De ne felejtjük: ahhoz, hogy gyermekeinknek maradandó élményeket adhassunk, kell az oltakozás. A szereteteink, társaink védelme szintén fontos, s ehhez belátás, a közösség iránt érzett tisztelet és az egyéni felelősség kell hogy meghatározó legyen.

Itt a nyár, a kikapcsolódás ideje, aki csak teheti, használja ki a lehetőségeit. Pihenjen mindenki, amennyit csak tud, hogy a szabadságolási időszak végén, a járványveszély elmúltával mihamarabb visszatérhessünk a laktanyákba, ahol folytatódik a kiképzés, amely felkészít minket hazánk és az állampolgárok védelmére.

Bálint Ákos főtörzsaszázlós

Ezer ugráson is túl

„Neki már biztos megy, már vagy ezerszer csinálta!” – közheles mondás, de Korán György főtörzsőrmesterről, a Magyar Honvédség Pápa Bázisrepülőtér kutató-mentő altisztjéről, ha ejtőernyős ugrásokról van szó, tényleg elmondható. A pápai katona a közelmúltban hajtotta végre az 1000. ugrását, ennek apropóján beszélgettünk vele az ejtőernyőzéssel kapcsolatos tapasztalatairól, emlékezetes vagy épp veszélyes pillanatokról, a kutató-mentő mindennapokról.

– Honnan jött az ejtőernyőzés iránti érdeklődés?

– Bár én nem terveztem katonai pályafutást, a családomban volt ejtőernyős, emiatt kezdett el érdekelni. A sorkatonai szolgálatomat sajnos még nem tudtam ejtőernyős beosztásban teljesíteni. 2003 júniusában kerültem Szolnokra, ahol szerződéses katonaként az MH 1. Könnyű Vegyes Ezrednél (később 25/88 Könnyű Vegyes Zászlóalj) az 1. gyorsreagálású század ejtőernyős lövészeként szolgáltam. Életem első ejtőernyős ugrásait még akkor ősszel hajtottam végre a Felső Szandai réten. Az ejtőernyős alapképzésen egyaránt megtanulhattam más-más magasságokból, felszereléssel és

anélkül, nappal és éjszaka, egyszerű és bonyolult terepre, illetve mind-ezeket kombinálva ugrani, majd sikeres osztályozó vizsgát tettem. Ezután sajnos nem sok ugrásra nyílt lehetőség, kevés volt a tapasztalatom e téren, ezért már ekkor keresni kezdtem a módját, hogyan tudnék még többet ejtőernyőzni, akár civilben is.

– Hogyan alakult a katonai pályafutása a későbbiekben? Mennyi lehetősége volt ejtőernyőzésre?

– A katonai szolgálatom egyik legérdekesebb éve 2005 volt. Év elején lehetőséget kaptam arra, hogy az amerikai hadsereg ten-

gerészgyalogságánál elvégezsek egy két hónapos őrmesteri iskolát Jacksonville-ben, Észak-Karolinában. Hazaérkezésem után jött a felkérés a századom felé egy afganisztáni misszióra, amelyre kifejezetten ejtőernyősöket kerestek. Felgyorsultak az események körülöttem: alighogy hazajöttem az Egyesült Államokból, nyáron már erre a hét hónapos külszolgálatra utaztam. 2007-ben és 2008-ban szintén Afganisztánban szolgáltam. A missziós feladatok során nem hajtottunk végre ugrásokat, de amikor a köztes időszakokban itthon voltam, az alakulatomnál és civilben is részt vettem ejtőernyős üzemeken. Időközben a légcéllás képzést is teljesítettem a gyorsított szabadeső képzés formájában (AFF, Accelerated Freefall). A 2007-es missziót követően Szolnokon segédoktatói minősítést szereztem. Ez azt jelenti, hogy már nemcsak a saját ernyőimet hajtogattam, hanem a társaim munkáját is felügyelhettem, illetve néhány szakfeladatot is elláthattam az ejtőernyős üzemek alatt.

– Hogyan vált kutató-mentő ejtőernyőssé?

– Szerettem volna Szolnokon a már megszokott közegben maradni, de ott már nem tudták biztosítani számomra azt, hogy szintet

léphessek és fejlődhessek az ejtőernyőzésben a honvédségen belül. Aztán egy régi kollégával folytatott telefonbeszélgetés során kiderült, hogy Pápán van szabad beosztás a Légi Kutató-mentő Szolgálatnál. Ekkor már tudtam, hogy ez lesz az út, amin végig kell mennem. A szentendrei tiszthelyettesi képzésem után, 2011-ben kerültem az MH Pápa Bázisrepülőtér állományaiba. Először a Repülést Biztosító Századnál az ejtőernyős raktárban kezdtem, ahol lehetőségem volt az összes ejtőernyőtípus megismerésére, és részt vehettem ejtőernyős üzemeken. Ez rendkívül fontos volt, mert az akkori szabályok értelmében legalább 300 ugrással kellett rendelkezni ahhoz, hogy egy katonai kutató-mentő szakszolgálati tanfolyamra mehessen. A katonai mellett civil ejtőernyős üzemeken is részt vettem, így egy év alatt megdupláztam az ugrásaim számát. A szakszolgálati vizsgámat 2012 márciusában teljesítettem, azóta vagyok a pápai Légi Kutató-mentő Szolgálat tagja.

– Miként emlékszik vissza az első ugrására?

– Először a Felső Szandai réten, 800 méterről ugrottam. Már ennél az alkalomnál megmutatkoztam, mennyire technikai sport az ejtőernyőzés, amit az időjárás és egyéb váratlan helyzetek is befolyásolhatnak. A kiugrásom pillanatában abban sem voltam biztos, hogy egy-

általán a repülőtér szélét eltalálom, mert alattam a szandai házak tetejét láttam. De természetesen az ugratóparancsnok az időjárási körülményeket figyelembe véve határozta meg a dobási pontot, és mindannyian ott landoltunk, ahol kellett.

– Hogyan hasonlíthatná össze az első alkalmat az ezredikkel?

– Az első ugrásomkor csak elméletben tudtam, hogyan működik az ejtőernyőzés, és bíztam az oktatóimban, de gyakorlatilag fogalmam se volt, mi vár rám pontosan, miután kiugrok. Most, hogy túl vagyok az ezredik ugráson, már tisztában vagyok azzal, mi hogyan megy, maximálisan megbízom a felszerelésben és a saját tudásomban. Ezer ugrás után már tényleg úgy érzem, hogy nagyon sok tapasztalatot szereztem. Azt szeretem az ejtőernyőzésben a legjobban, hogy még ennyi ugrás után is elmondható: ez a terület élethosszig tartó tanulást és fejlődési lehetőséget jelent. Mindig van új aspektus, valamit mindig lehet jobban csinálni. Szerintem nincs olyan ember, aki mindent tud az ejtőernyőzésről, és ne tudna még többet megtanulni róla.

– Hogy zajlott maga az 1000. ugrás?

– Az 1000. ugrásomra egy katonai kiképzési ugrás keretében került sor, pont ugyanott, ahol legelőször is ugrottam annak idején, a Felső Szandai réten. 2500 méterig emelkedtünk, majd a gépből kiugorva a

többiekkel közösen egy ötös alakzatot alkotva ünnepeltünk. Amint a körülmények lehetővé tették, a pápai kollégáimmal is egy közös ugrással emlékeztünk meg erről az alkalomról. Ők még az ezres számjegyet is kirakták ponyvából; ez afféle katonai hagyomány a kerek ugrási számoknál.

– Egy dolog a technikai tudás és az elméleti ismeret, de mentálisan hogyan lehet felkészülni egy ejtőernyős ugrásra? Miket kell végiggondolnia az ugrónak, mielőtt elhagyja a gépet?

– A mentális felkészülés hosszú folyamat, az ugrásokat fejben is meg kell tervezni. Legyen szabályos és főleg biztonságos a gépelhagyás, az ugró ne akadjon fenn, ne essen el az ajtóban – ezek kritikus pontok. Ezután már a levegőben vagyunk, ahol folyamatos magasság- és területkontroll szükséges. Tudni kell, te hol vagy, és azt is, hogy a többi ugró merre jár, nehogy ütközés legyen. Jó pozícióban kell lenni ahhoz, hogy az ereszkedést meg lehessen kezdeni, és azt is meg kell határozni, hogy milyen magasságban nyissunk ahhoz, hogy beérjünk a célterületre.

– Melyek voltak a legemlékezetesebb ugrásai?

– Legtöbbször helikopterből ugunk, ezért is nagy élmény, amikor merevszárnyas gépeken kapunk lehetőséget. Az An-26-os üzemeket nagyon szerettem. Egy laikus számára talán nehezen elképzelhető, milyen érzés lehet az, amikor 330 km/h sebességgel repülünk a fedélzet elhagyásakor. Az első pillanatban olyan, mint bármilyen másik ugrás, de fél másodperc múlva egy olyan ütést lehet érezni, mintha emberesen hátra vágnának egy pékla páttal. Ugyanakkor egy C-17-es óriásgépből ugrani sem mondható hétköznapi: a hatalmas hátsó rámpáról, illetve az oldalajtóból történő ugrások kívánják talán a legnagyobb összpontosítást és fegyelmet az ugróktól. Eközben fantasztikus élmény, ahogy egy ekkora repülőgép elhúzza a fejünk felett. Kiemel-

ném életem első és eddigi egyetlen vízi ugrását is. Amikor kivezették az RS-4/4 típusú ejtőernyőket, abban az évben volt egy búcsúugrás Balatonkenesén, az üdülővel szemben, a vízre. Sajnos nem úsztuk meg technikai problémák nélkül, de végül sikeresen végre tudtuk hajtani a feladatot, és a panoráma is gyönyörű volt.

– Esetleg egy rizikós ejtőernyős helyzetről is mesélne?

– Egyszerre volt veszélyes szituáció és felejthetetlen emlék az egyik szolnoki repülőtéri családi napon történt landolásom. Ejtőernyős bemutatóra készültünk, de elég erős szél fújt aznap. Az időjárási körülmények ellenére meg tudtuk valószínűsíteni az ugrásokat, de nekem a régi irányítótorony mellé, egy lapos épület tetejére sikerült „földet” érnem, ami tele volt antennákkal. De

megoldottam ezt a problémát, a csodával határos módon nem lett semmi bajom. A „show-nak” viszont mennie kellett tovább, a narrátor is feltalálta magát, aki csak annyit mondott a közönségnek: „ahogy látják, a mesterlövész most foglalja el a helyét”. Egyébként az ilyen helyzetekre a kiképzések során felkészítenek minket, nem ért váratlanul ez a rendkívüli landolási helyzet.

– Milyen érzés ejtőernyőzni?

– Ez maga a szabadság. Egybeforrsz a természettel, ahogy ott vagy a levegőben, mindentől távol, de mégis teljesen kontroll alatt tartod a dolgokat. „Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj” – ez a Radnóti-idézet jut eszembe az ejtőernyőzésről. Amikor szép az idő, mindig arra gondolok, hogy de jó lenne felmenni 1200 méterre, kiugrani és zuhanni egyet. Nem mon-

danám, hogy adrenalinfüggő vagyok. Nem feltétlenül adrenalinra vágyom, de ez a pezsgés mégis kell, hogy az ember kilépjen a szürke hétköznapokból. Hatalmas élmény, ahogy iszonyatos sebességgel zuhansz a föld felé, de mégis biztonságban vagy, mert tudod, hogy megbízható felszerelés van rajtad, amit te ellenőriztél.

– Miért jó kutató-mentő ejtőernyősnek lenni?

– Ez egy extrém és különleges hivatás egyben. Közel tíz évig egy harcoló alakulatnál szolgáltam, ott is nagyon sok nem hétköznapi tapasztalásban volt részem. Amióta kutató-mentő vagyok, a munkám nemcsak egy nehéz fizikai erőpróba: gyakran emberpróbáló tevékenységeket hajtok végre, mindemellett életre szóló élmények is érnek. Ismernünk kell a különböző műszaki gépeket, valamint harctéri életmentő és vízimentő képesítéssel, alap- és középfokú alpinttechnikai és ejtőernyős képzettséggel kell rendelkezünk. Való igaz, hogy a kutató-mentő beosztás az ejtőernyőzés, a mentési helyszínnek nehéz megközelítése és maga a mentésvégrehajtás miatt veszélyes területnek számít. A feladatok nagy része izgalmas és érdekes, de legfőképp elengedhetetlenek ahhoz, hogy a munkánkat – ami gyakran az életmentés – a legnagyobb felkészültséggel és biztonságosan tudjuk végrehajtani.

– Mit üzen az olvasóknak?

– Ha valakit érdekel a katonaság, és van olyan terület a Magyar Honvédségen belül, ami összeegyeztethető a tanult civil szakmájával vagy az érdeklődési körével, akkor itt megtalálhatja a számítását. A civil életben szerzett tapasztalatok hasznosíthatóak a katonai pályafutás során, és ez fordítva is igaz. Kutató-mentőként én is egy olyan munkakörben teljesíthetek szolgálatot, amit nem pusztán munkaként élek meg nap mint nap, ez jóval többet jelent annál!

Varju Kitti ha.

Fotó: Dévényi Veronika ha.,
Kismartoni Máttyás

A jövő sikeres harcainak alapja

Napjainkban a műveleti környezet sokkal dinamikusabban változik, mint ahogyan az információs forradalom előtt történt. A hagyományos vezetési módszerek már nem képesek hatékonyan nyomon követni ezeket a változásokat, ezért rugalmasabb, több módon alkalmazható hozzáállásra van szükség az új kihívásoknak való megfelelés érdekében.

Ez a megközelítés akkor lehet sikeres, ha felkészíti és arra bátorítja az alárendelt parancsnokokat, hogy – ha a helyzet megkívánja – vegyék át a kezdeményezést, és a magasabb-egységek sikere érdekében önálló döntéseket hozzanak az adott szinteken. Mivel ezek a döntéshozatali feladatok egyre alacsonyabb vezetési szinteken jelentkeznek, és egyre több esetben érintenek altiszteket, ezért mind a közvetlen előljáróknak, mind az altisztképzést tervezőknek feladata, hogy felkészítsék a kisalegység-vezetőket a decentralizált vezetési környezetben történő hatékony parancsnoki tevékenységre, mellyel a magasabbparancsnok által kitűzött végállapot elérését segítik elő.

A vezénylőzászlós közreműködése több fontos területen is elősegíti a feladatok sikeres végrehajtását, kezdve a feladat vételét megelőző vagy köztes időszaktól egészen a végrehajtást követő kiértékelő fázisig. A kiképzés során nagy figyelmet fordít a katonák közötti bizalom erősítésére azért, hogy összetartó, egymást a végsőkig segítő csapatot építsen. Eléri, hogy a legmegfelelőbb katonákat tegyék a kritikus fontosságú beosztásokba, figyelemmel kíséri a felkészülést, meggyőződik arról, hogy a harcosok magasan képzettek, alkalmasak legyenek a kitűzött célok elérésére, és az esetleges váratlan helyzetekre rugalmasan reagáljanak. Ez nagyon jó emberismeretet és nagy tapaszt-

talatot igénylő feladat. A megfelelő katonák a megfelelő helyen, jól felkészítve és egymást segítve, akár az összeköttetés megszakadása esetén vagy a közvetlen parancsnok elvesztése után is képesek legyenek sikeresen végrehajtani a rájuk bízott feladatot, ezzel biztosítva a műveletek folytonosságát.

Mindemellett tisztán, pontosan kommunikálja a parancsnok szán-

dékát és célját. Megbizonyosodik arról, hogy a katonák megértették azokat, és az információ szabadon áramlik a végrehajtó erők teljes spektrumában. Ez megkönnyíti az alárendelt parancsnokoknak a lehető legalacsonyabb szintig, hogy a lehető legpontosabban megértsék, mi történik a harcmezőn. Ezzel a tudással könnyebben átlátják, hogy a részükre meghatározott feladatok hogyan segítik a nagyobb, közös cél elérését. Az együttműködésben megoldott problémák javítják az összetartást és elengedhetetlenek a morál magas szinten tartásához.

A professzionális katona harc előtti felkészítése egyénre lebontott pontos feladatszabást igényel. A parancsnoki (közös) cél ismerete szintén nagyban segíti a feladatra történő felkészülést, mivel a tapasztalt végrehajtók már olyan eshetőségekre is gondolnak, amelyek a tervtől eltérnek, de előfordulhatnak (például éjjellátó egy nappali művelet során stb.). Fontos, hogy a katonák lássák az összefüggéseket és tisztában legyenek feladatuk fontosságával. Az egyes harcosok által elkövetett hibák mindenkire kihatnak, növelik a veszteségeket és csökkentik a hatékonyságot, a siker esélyét. Emellett meg kell te-

remteni a feltétlen bizalmat a parancsnokok irányában, aminek az a legfontosabb üzenete, hogy „bízom a parancsnok tapasztalatában és ítélőképességében; ha követem, sikerülni fog, amit elterveztünk, és életben maradok...”. Valójában az ilyen típusú bizalmat nem lehet kialakítani, csak KÍÉRDEMELNI.

A küzdelem csak a legritkább esetekben dől el egyetlen ütéssel vagy lövéssel, tehát akit sokkal az első veszteség és leblokkol, az veszít. Csak a kezdeményező, célját pontosan ismerő, a siker mellett elkötelezett katonákkal lehet győztesként kikerülni egy fegyveres konfliktusból. Az iskolában legnehezebben tanítható parancsnoki attitűd a „látni a csatamezőn” képessége. Ez nagy tapasztalaton és jó ítélőképességen alapul. Az ilyen tapasztalatot nem lehet elméleti úton megszerezni, csak úgy, ha a gyakorlatban döntési helyzetek sorozatába „kényszerítjük” a hallgatókat. Minél több szituációt él meg az adott parancsnok, annál könnyebb dolga van, és a helyzetek megoldási lehetőségeinek a számát megsokszorozhatjuk egy sokat látott vezénylő mellérendelésével. A pályakezdő tisztek még hajlamosak elveszni egy részfeladatban a fő feladat rovására, ezért ilyenkor is jól jöhet egy tapasztalt altiszt, aki segíti őket újra a lényegre koncent-

rálni, vagy a jelentősen megváltozott körülményekhez alkalmazkodni.

A folyamatosan és gyorsan változó körülmények sokkal magasabb fokú alkalmazkodóképességet igényelnek mind a parancsnoktól, mind a beosztott katonáktól. Már nem elég az, hogy időrendben képesek legyenek végrehajtani a rájuk bízott feladatokat. Ahhoz, hogy megtartsák a kezdeményezést, a kreativitásukat használva készen kell állniuk a tervek és a begyakorolt harceljárások elhagyására, valamint olyan új, esetenként szokatlan

eljárások kidolgozására és alkalmazására, amelyeket a helyzet megkövetel. Ahelyett, hogy unalomig gyakoroltatjuk a megszokott és gyakran kiszámítható taktikákat, arra kell ösztönözni őket, hogy új ötletekkel álljanak elő, és a lehető leghatékonyabban használják a rendelkezésükre álló erőforrásokat.

A küldetésorientáltság mint vezetési szemlélet nehezebben leírható, megfogalmazható rendszer, mint a hagyományos vezetési módszerek. Ez egyfajta nyitott hozzáállást, a megszokottól eltérő gondolkodásra való készséget feltételez. Ez a gondolkodásmód elengedhetetlen a parancsnokok részéről, de nem szabad megfélemlíteni a beosztottak hasonló attitűdjének a kialakításáról sem. Az a beosztott, aki nincs felkészítve arra, hogy a parancsnoka az eddig megszokottól sokkal nagyobb mozgás- és döntési szabadsággal bír, nagymértékben lelassíthatja a műveleti sebességet. Hatékony, a szervezet egészét átszövő szemléletváltást csak párhuzamosan, a teljes haderőre kiterjedően és az összes állománykategóriát érintve érhetünk el.

Ez a változás, ez a mentális megújulás a jövő sikeres harcainak alapja az összes műveleti térben.

*Sznočka Máttyás törzsszázados
Fotó: archív*

„Büszke vagyok Önökre!”

A Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred laktanyájába látogatott Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa május 11-én.

A főtörzszászlós elsőként Vokla János ezredessel, az alakulat parancsnokával az ezred feladatairól egyeztetett, majd Csizmadia Lajos főtörzszászlós, az ezred vezénylőzászlósa kíséretében megtekintette a jelenleg folyó Acélkocka altiszti alaptanfolyam híradó szakmai képzését. Betekintést nyert, miként gyakorolják az altisztjelöltek a harcászati rádiókkal történő forgalmazás eljárásait.

Kriston főtörzszászlós gratulált annak a közel húsz katonának, akik bekerültek az altiszti tanfolyam aktuális szakaszába. Ők egyrészt rádiós, másrészt vezetékes szakirányban haladnak majd tovább. „Büszke vagyok Önökre!” – hangsúlyozta a kiválasztott altisztjelölteknek, akik hamarosan felesküdnék, hogy honvéd altisztként teljesítsenek szolgálatot. Felelősség, megújulás, megfelelő kiválasztás és megfelelő felkészítés: ezeket a főbb gondolatokat emelte ki a képzésben résztvevők számára a Magyar Honvédség ve-

Május 11-én látogatta meg Kriston főtörzszászlós a fehérvári katonákat

zenylőzászlósa, egyúttal felhívta a figyelmüket arra is, hogy aki egyenruhát ölt magára, az elköteleződik egy igazán magasztos feladat iránt. Ez „hazánk, Magyarország és állampolgárainak védelme”.

A főtörzszászlós szerint az idősebb altisztek koruknál fogva is nagyobb tapasztalattal bírnak, ám a „kiskockák” motivációban, tudásban felzárkóznak hozzájuk, ezért arra kérte az idősebb katonákat, hogy tanítsák a fiatalabbakat, akikről ugyanakkor a szolgálatuk ellátásához szükséges kellő alázatot vár el. Híradóezredről lévén szó a

vezénylőzászlós kiemelte: a híradás a harcbiztosítás alapvető eszköze, ezért is van szüksége hazánkban jól felkészült híradó katonákra.

„A leendő altisztek május 11-i gyakorlatuk során két rádióforgalmi rendszeren, meghatározott forgatókönyv szerint végeztek forgalmazási manővereket: gyakorolták a segélykérési formulákat, a vezetőállomás szerepét és mindazon protokollokat, amelyeket a vonatkozó szakutasítás előír” – foglalta össze a képzés sokrétűségét Jerszi Szabolcs főtörzsszermester, a fehérvári ezred híradózászlóaljának katonája.

Az Acélkocka altiszti alaptanfolyam szakmai részének köszönhetően a katonák mikrohullámú ismeretekkel, a híradó informatikán belüli vezetékes ismeretekkel, információvédelemmel, sőt, hálózati ismeretekkel is rendelkeznek majd. A következő hetekben ugyan specializálják magukat mind rádiós, mind pedig vezetékes szakágra, ám a most zajló képzéssel valamennyiüknek mindkét területre rálátása lesz.

Altisztte hivatalosan július 17-én válnak a „kiskockák” – ekkor tesznek ugyanis esküt a Hősök terén a haza védelmére.

Gyimóthy Levente ha.

Fotó: Révész Csaba ha.

Feladat-végrehajtás az altiszti alaptanfolyam híradó szakmai képzésén

Missziós tapasztalatok hasznosítása a tartalékos katonák kiképzése során

A missziós tapasztalatok hasznosítása a tartalékos katonák kiképzése, szocializációja, missziós felkészítése során elsődleges fontosságúvá vált napjainkra. A tartalékos katonai rendszer dinamikusan fejlődik, a területvédelmi zászlóaljakban, ezredekben szolgálatot teljesítők létszáma folyamatosan nő. A tartalékos katonák mostanra a katonaelet majd' minden szegmensében megjelentek. Felkészítésük, szocializációjuk, kiképzésük a területvédelmi zászlóaljak kiképző altisztjeinek a feladata.

Vinklárik főtörzsőrmester a külföldön szerzett tapasztalatait igyekszik itthon is hasznosítani a kiképzés során

Több mint 20 éve szolgálok a Magyar Honvédség kötelékében. Jelenleg a Magyar Honvédség 2. vitéz Vattay Antal Területvédelmi Ezred 25. Területvédelmi Zászlóaljánál teljesítek szolgálatot kiképző rajparancsnokként. 2003-ban avattak hivatásos őrmesterré, majd Szentés helyőrségben kezdtem meg katonai szolgálatomat. Innen jutottam ki első missziómba 2003-ban Irakba, ahol rajparancsnoki beosztást töltöttem be. 2010-2011-ben az OMLT (Operational Mentoring and Liaison Team – Műveleti Tanácsadó és Öszeszektető Csoport) 1/4-es és 1/7-es váltásaiban szolgáltam. Ezek a missziók nagyszerű lehetőséget kínáltak arra, hogy megtapasztaljam a más nemzetekkel való szoros együttműködést, a közös műveletek végrehajtását annak minden pozitív és negatív oldalával együtt.

A szövetséges és baráti erőkkal való közös munka, tapasztalatcsere nagymértékben megalapozta az itthoni kiképzések során is jól hasznosítható tanulságokon és felkészültségen alapuló kiképzést. A missziók során megszerzett tudásom jelen-

tősen hozzájárul ahhoz, hogy mind az alapkiképzés, mind más kiképzési felkészítések során a rám bízott feladatokat gyakorlatiasan és – saját tapasztalataim segítségével – színesen, „élménydúsan” tudjam átadni a kiképzendő tartalékos állományoknak. Benyomásaim alapján mind missziós, mind hazai körülmények között jobban elfogadott, ha a kiképző nemcsak a szabályzatokból, foglalkozási jegyekből tanultakat, hanem a saját megélt tapasztalatait is bele tudja vinni az előadásába. Így valószínűleg hitelesebben tud oktatni, mivel a saját tapasztalatok, a „megélt” szituációk példaként, ösztönzőleg hatnak az állományára. Ilyen típusú foglalkozásokon, gyakorlati feladatokon nagyobb kedvvel és figyelemmel vesznek részt a kiképzendők.

Tapasztalataim szerint a tartalékos állomány kiképzése során is komoly ösztönző erő, ha az előadások, kiképzések során saját képekkel, videókkal színesítjük az előadásokat. Egyfajta követendő példaként szolgál; bizonyítja, hogy a befektetett munka meghozza az eredményt. Ösztönzőleg hat mindazokra, akik

a szerződéses vagy akár a hivatásos katonai pályára lépést fontolgatják, lökést adhat jelentkezésük beadásához. „Bogarat” ültetünk a tartalékos katona fülébe, hogy lám, van lehetőség az ilyen típusú szolgálatra is. Nem utolsósorban pedig felmerül a missziós megmérettetés lehetősége is, hiszen jelenleg is folyamatban van a tartalékos állomány KFOR-misszióra történő felkészítése.

Megélt tapasztalatok birtokában hitelesebb képet tudunk nyújtani a missziós feladatok végrehajtása során előforduló nehézségekről, azok megoldásáról, kiküszöböléséről, jelentkezzenek akár a szolgálati feladatok, akár a magánélet terén. Hiszen hónapokig távol lenni a szeretteinktől úgy, hogy ez ne menjen sem a családi élet, sem az elvégzendő munka rovására, nem mindig könnyű feladat. Kollégáimmal közösen azon dolgozunk, hogy missziós tapasztalataink átadásával hozzájáruljunk a kiképzendő tartalékos állomány mind teljesebb körű felkészítéséhez.

Vinklárik József főtörzsőrmester
Fotó: a szerző archívuma

Altisztnek lenni hivatás

Két különböző helyről érkeztek. Egyfelé tartanak. Altisztté szeretnének válni, és ezért mindent meg is tesznek. Egyikük állomásparancsnokként, másikuk könnyűvezetékes rajparancsnokként fogja kamatoztatni az „Acélkocka” infokommunikációs híradó altiszt tanfolyamon megszerzett tudását.

A két fiatal altisztjelölt a székesfehérvári Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred által szervezett képzésen veszi hétről hétre, különösebb nehézség nélkül az elé gördített akadályokat. Tizennyolcan vannak: közülük ők ketten a legkiemelkedőbbek.

„Tetszett, hogy együtt mozognak a katonák. Itt fegyelem van, és ők kiállásban, erőnlétben sem utolsók” – vélekedik a tapasztaltakról az eredetileg fogtechnikusi végzettségű Dobos Alexandra tizedes, aki már 2016 óta szolgál a Magyar Honvédségben. Pontosabban Szentesen, az

Dobos Alexandra tizedes 2016 óta szolgál a honvédségben

MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezrednél végez központkezelői feladatokat. Oda is tér vissza, immár őrmesterként, amennyiben sikerül az „Acélkocka” tanfolyam szakmai részét elsajátítania. Ezt követően könnyűvezetékes rajparancsnoki beosztásban folytatja szolgálatát.

Dobos tizedest katonákból álló baráti köre is motiválta a haza vé-

Az „Acélkocka” infokommunikációs híradó altiszt tanfolyam résztvevői beszéltek tapasztalataikról lapunknak

delmére: tőlük tudja régről, mennyire összetartó világ ez. „A csapatmunka, sőt a bérezés sem utolsó. Felvehetjük mindennap az egyenruhát, és ha végigsétálunk az utcán, a nagyobbaknak tisztelet, a kisebbeknek áhítat ül az arcára. Szerintem ez nagyon szép dolog” – mondja Alexandra, aki büszke rá, hogy hazáját szolgálja.

A tizedes elmondja, eddig rendkívül kedves volt vele mindenki. Ugyan a szabályokat be kell tartani – például, ha magasabb rendfokozatú emberrel beszél a katona –, ám úgy tapasztalja, eddig senki nem állt rosszul hozzá. „Ameddig lehet, szeretnék katona lenni” – jelenti ki, és rögtön hozzáteszi: barátnőinek is sokat mesél erről a világról.

Mind a gimnáziumában toborzó katonák jelenléte, mind családjá szakmai múltja hozzájárult a Battonyáról származó Hegedűs Ri-

Hegedűs Richárdot a családja is motiválta abban, hogy a honvédséget választotta

A két fiatal altisztjelölt kiemelkedően szerepelt az alakulatnál szervezett altiszti tanfolyamon

chárdnak ahhoz, hogy magára öltse a mundért. Családjának több tagja – édesanyja, édesapja és két nagybátyja – is katona. Nem esett hát neheze a beöltözés. Amikor bejött a járványhelyzet, a katonaságot látta legbiztosabb hivatásnak. Akkor fogalmazódott meg benne, hogy a civil programozás helyett hazáját szolgálva végzi ugyanezt.

„Infokommunikációs altiszt leszek. Kezdetben közös képzési heteken vettünk részt, hogy mindenki mindenbe belátást nyerjen. Ezt követően specializálódtunk. Tudnunk kell, hogyan programozzuk az egyes infokommunikációs eszközöket, hálózatokat. Állomásokat telepítünk, járművekbe rádiókat, de a tiszt munkába és az informatikába is belátást nyerünk. Utóbbiak szintén megfogtak” – fogalmaz Richárd, akit a nagyobb személyzetet igénylő antennák összerakása is lekötött, ugyanis szeret csapatban dolgozni. Úgy tapasztalta, ha valamelyikük segítséget kért, oktatóik mindig készséggel elmagyarázták, amire kíváncsiak voltak.

A civil életben festeni, olvasni szerető Dobos Alexandra érdeklődik a rádióprogramozás, a gépjárműre szerelt berendezések, tehát minden iránt, ami híradó-berendezésekkel kapcsolatos. Ugyanis a műszaki ezred Szentesen rádiótechnikával, hírendszerek felállításával is foglalkozik. Mint mondja, kezeihez „illik is” az effajta gombnyomoga-

tás. „Tetszett az egész központ, a HICOM-rendszer és a katonai konténerfelépítmény gépjárműre szerelt változata is érdekes volt” – meséli a tizedes, aki tudását bajtársához hasonlóan specializáción „csiszolja” tovább. „Fontos számomra, hogy mindenféle híradótechnikát elsajátítsak, és többféle területre legyen rálátásom” – foglalja össze célját.

Richárd a győri Magyar Honvédség 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezrednél szolgál majd a továbbiakban: rögtön állomásparancsnokként kezd, őrmesteri rendfokozattal. „Az iskolából rajtam kívül még két emberrel vonultam be Szentendrére. Egyik barátom felderítőként, a másik lövészként kezdett” – mondja.

Mint megtudtuk, később a honvédségen belül szeretne majd továbbtanulni az angol nyelvvizsgálattal és emelt szintű érettségivel rendelkező, civilként videójátékokkal foglalkozó altisztjelölt. „Mindenképp megéri kipróbálni ezt az életpályát, sok minden új dologra megtanít, habár először nehéznek tűnhet. Felkészít minket arra, ha esetleg baj történne, akkor is túléljük a veszedelmet” – nyilatkozza.

Az altisztjelöltek írásbeli és szóbeli vizsgával zárják a képzést: június 22-től rendszergyakorlat, 29-én gyakorlati vizsga vár rájuk, a „legvégső harcot” pedig július 7-én a záróvizsgálattal veszik fel.

Gyimóthy Levente ha.
Fotó: Révész Csaba ha.

Eucharisztikus blokk

Szeptember 5-12. között rendezik meg Budapesten az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust. 1938. májusában fővárosunk már helyt adott egy hasonló rendezvénynek, a 34. kongresszust tartották itt. Az esemény kapcsán a posta 100%-os felárral 7 címletet magában foglaló emlékbélyegblokkot bocsátott forgalomba.

A kibocsátást a Központi Sajtótovállalat már 1935-ben kezdeményezte. Az emlékbélyeg tervezésére pályázatot írtak ki, melyre 11 művészt hívtak meg, akik közül kilencen nyújtottak be az 1937. szeptember 9-iki határidőig pályaművet. A bírálóbizottság az 1000 pengős első díjat Márton Lajosnak, a 700 pengős második díjat Fery Antalnak, a 400 pengős harmadik díjat pedig Englerth Emilnek ítélte oda. A bélyegképet és a blokk feliratait Márton Lajos tervezte. 1938. május 16-ával bocsátották forgalomba, 1938. december 31-ig terjedő érvényvel. 1938. május 31-ig elsősorban a budapesti és Pest környéki postahivatalok, 1938. június 1-jétől pedig az M. Kir. Posta Bélyegértékesítő Iroda és a kongresszusi ünnepek alkalmával kijelölt néhány postahivatal árusította.

Surányi Barnabás zászlós

Minden beosztásból tanulni kell!

Varga József zászlóossal, a Magyar Honvédség Civil-katonai Együtműködési és Lélektani Művelési Központ kiváló altisztjével beszélgettünk családról, hivatásról, külszolgálatról.

– Mikor és hol kezdődött katonai pályafutásod?

– Szentendrén kezdtem 2001-ben, a Központi Tiszthelyettesképző Iskolában mint honvéd harckocsizó hallgató. 2002-ben a tiszthelyettes-avatásom után Hódmezővásárhelyen a 62. Bercsényi Miklós Gépesített Lövészdandár Harckocsi Zászlóaljnál kezdtem meg a szolgálatot mint harckocsiparancsnok. Kevés, ám rendkívül mozgalmas pár évet tölthettem el itt. Kijelenthetem, hogy egy igazán jól képzett és összetartó csapattal volt szerencsém együtt dolgozni. Élveztem minden gyakorlatot, lövészetet és szakmai képzést, amelyen részt vettem, közben elsajátítottam mindent, ami egy fiatal altisztnek szükséges ahhoz, hogy értékes és hasznos tagja legyen az alegységének. A zászlóalj 2004-ben, az akkori szervezeti átalakítások következtében megszűnt. Annak ellenére, hogy szerettem a harckocsizó életet, nem követtem a szakmát. Barátaim és munkatársaim nagy része Hódmezővásárhelyen maradt és szolgált tovább, én is így döntöttem. Így a következő beosztásomat az 5/62 lövészzászlóalj 2. lövészszázadnál, törzsőrmesterként, páncéltörő rajparancsnokként kezdtem meg. Összehasonlítva a harckocsizóknál megszokott környezettel, egy sokkal zsúfoltabb, több helyőrségből és különböző alegységekből frissen felduzzasztott századnál találtam magam. Mivel a szakaszt egy tapasztalt, komoly szakmai gyakorlattal és tapasztalattal rendelkező szakaszaltiszt vezette, rövid időn

Varga József főtörzsőrmesterként egy 2015-ben készült fotón

belül összeszokott csapattá kovácsolódtunk.

– Milyen új tapasztalatokkal gazdagodtál?

– Az addigi harcászati tudásomat ki kellett bővítenem mindazzal, amit egy lövészszázad támogatószakaszában lévő rajparancsnoknak tudnia kell. Megismerkedtem a Fagott páncéltörő rakétarendszerrel, illetve a BTR-80 és -80/A típusú harcjárművekkel, melyekről addig csak a tiszthelyettes-iskolában megszerzett érintőleges ismereteim voltak. 2007-ben kineveztek a 2. lövészszakasz szakasztiszthelyettesi beosztásába, és ezzel egyidejűleg előléptettek főtörzsőrmesterré. A századnál szolgáló többi lövészaltisztől sok támogatást kaptam, a beosztásban eltöltött évek alatt számos új ismeretre tettem szert. Az itt eltöltött szolgálati időm során számos gyakorlaton, tanfolyamon és továbbképzésen vettem részt. Négyyszer szólított a hivatásom külszolgálatra Bosznia-Hercegovinába, Koszovóba és Észak-Macedóniába. Hihetetlenül szerencsésnek mondhatom magam, mivel az altisztek, akik körülvettek – akár előljárói, be-

osztotti vagy munkatársi viszonylatban –, nagymértékben segítettek emberi és szakmai fejlődésemet.

– ...majd Szentendrére kerültél.

– Igen, 2012 szeptemberében kerültem a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Mecseri János Kiképző Osztály állományába mint alapkiképző. Az első alapkiképzési ciklusom előtt egy belső felkészítésen kellett részt vennem, ahol a kiképzési programmal, a kiképzéssel szemben támasztott követelményekkel és annak részleteivel ismerkedtem meg. Egy teljesen más képességeket igénylő feladatrendszerről van szó, nem ugyanaz, mint amihez egy zászlóaljnál szokott az ember. Az itt lévő altisztek készségesen osztották meg többéves tapasztalataikat, ezzel is elősegítve beilleszkedésemet. 2014 februárjában a Magyar Honvédség Civil-katonai Együtműködési és Lélektani Művelési Központ állományába kerültem. Az első hónapokban CIMIC (Civil-Military Cooperation) és PSYOPS (Psychological Operations) orientációs képzésen vettem részt, majd hónapokat töltöttem Szolnokon a Különleges Művelési Zászlóaljnál, ahol a honvédség különböző alakulataitól vezényelt állománnyal együtt főként harcászati kiképzésen vettünk részt.

– Ezt követően ismét új kihívásokkal találsz szemben magad.

– A központban többször lehetőségem nyílt közös munkára más NATO-országok CIMIC-, PSYOPS-, illetve IO- (Information Operations) csoportjaival tanfolyam, kiképzés vagy nemzetközi gyakorlatok keretein belül. 2017-ben a központtól zászlóstanfolyamra vezényeltek, ahol hadművelési zászlós szakon végeztem. 2018-ban Koszovóban (KFOR), a Magyar LMT (Liaison Monitoring Team) összekötő-megfi-

gyelő csoport tagjaként láttam el feladataimat. 2019-ben STANAG angol középfokú nyelvtanfolyamon vettem részt. Jelenleg családommal együtt második éve élek Hollandiában és látom el beosztásomat a Szövetséges Összhaderőnemi Parancsnokságon (Joint Force Command – JFC) Brunssumban. Ezzel kapcsolatban több szempontból is nagyon szerencsésnek mondhatom magam. Lehetőségem van egy kitűnő szakmai környezetben dolgozni, ahol hasznos tapasztalatokkal lettem gazdagabb. Az ittélétemet jelentősen megkönnyíti, hogy a családomat is magam mellett tudhatom. Feleséggel 2002 óta alkotunk egy párt, három lánygyermeket nevelünk, akik 4, 9 és 12 évesek, és ezzel szerintem a hasonló cipőben járó szülőknek el is árultam mindent... Kérkezésünk után viszonylag rövid időn belül tudtunk alkalmazkodni az új életkörülményekhez, ebben nagy segítséget kaptunk a többi, itt élő és szolgálatot teljesítő magyar katonacsaládtól. Feleséggel a legtöbb hasznos tanácsot egy három gyermeket nevelő magyar házaspártól kaptuk, amelynek férfi tagja szintén altisztként szolgál a főparancsnokságon. A COVID-szigorítások ellenére, melyek időről időre itt is okoznak „meglepetéseket” a mindennapjainkban, elmondhatom, hogy a családom, legfőképp a gyermekeim, szeretik az ittlétet.

– Mi a feladatod a parancsnokságon? Milyen célokat tűztél ki magad elé?

– Jelenleg a Parancsnokság Kommunikációs Igazgatóságának Információs Műveletek Főnökségén egy kis létszámú csoportban dolgozom, egyedüli magyarként. Nem mondom, hogy egyik napról a másikra mindent sikerült elsajátítanom, inkább, hogy ez egy igazi, véget nem érő tanulási folyamat számomra. A csoport feladata a főparancsnokság felelősségi területét lefedő információs környezet folyamatos megfigyelése és értékelése. Mint bármely más katonai alegységnél,

A zászlós jelenleg Hollandiában teljesít szolgálatot

itt is az időszerű, folyamatos, minden részletre kiterjedő kommunikáció az egyik legalapvetőbb feladat. A csoporton belül napi szinten veszek részt eligazításon az új feladatok ismertetése, illetve a már folyamatban lévő feladatok áttekintése, pontosítása érdekében. Mindezt annak tükrében, hogy időszerű, naprakész, értékes információt tudjunk továbbítani a megfelelő csatornákon. A feladatunk minél hatékonyabb ellátása érdekében heti szinten tartunk megbeszéléseket más, a főparancsnokságon hasonló munkakört ellátó csoportokkal, részlegekkel. A célom legfőképp az, hogy elsajátítsam az itt megszerezhető szakmai tudást, hatékonyan használjam azt a beosztásom ellátása során, és a megszerzett tapasztalatot kamatoztassam a hazai beosztásomban.

– Mit üzenél a pályakezdő altiszteknek a tapasztalataid alapján?

– Az altiszti hivatás szép, de nem könnyű. Sok alázatra van szükség. A csoporton belül egy amerikai PSYOPS-altiszt szokta mondani, mikor a munkáról beszélgetünk: „Do your duty, that is best, leave unto

the Lord the rest!” (Henry Wadsworth Longfellow), vagyis „Tégy meg minden tőled telhetőt munkád során, a többit bízd az Úrral!” Persze, ez nem ennyire egyszerű, mindenkinek más és más a háttere, pillanatnyi élethelyzete, adottsága, képessége, lehetősége. Viszont abban igaza van: csak rajtunk múlik az, hogy feladatunkat mekkora odaadással végezzük el. Nem az számít, hogy elsőre nem tökéletes a feladat-végrehajtás, hanem hogy van-e akarat ahhoz, hogy a következő végrehajtás jobb legyen, és ezt a saját lelkiismeretünkkel magunknak kell elsámolnunk. Ezúton szeretnék kívánni minden altiszt kollégának lankadatlan kitartást, erőt, egészséget, a magánéletükben katonaszerencsét. Szeretném biztatni őket, hogy az előttük álló kihívásokkal bátran nézzenek szembe, és sose felejtsek el, hogy minden új lehetőséget meg kell ragadni. Ehhez természetesen nélkülözhetetlen a folyamatos tanulás, fejlődés és legfőképpen az alázat.

Zadravec Sándor törzszászlós
Fotó: Varga József zászlós archívuma

Csíkszenttamástól Győrig

Immár második éve köszönhetjük a Magyar Honvédség 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezrednél azokat a fiatalokat, akik tanulmányaik befejezését követően légvédelmi alakulatnál szeretnének szolgálni, így nálunk töltik az Acélkocka Altisztképzési Rendszer keretében folyó képzés szakmai részét. Egyikőjükkel, Szabó Andrea közkatonával beszélgettem.

Mindig örömmel várom az első napot, amikor Győrben fogadhatom a hallgatókat, hiszen – hála az MH Altiszti Akadémiának – már a vezetői képzés alatt bemutatathatjuk alakulatunkat és szakmánkat a még igen képlékeny nebulóknak; testközelből ismerhetik meg, hogy valójában milyen szakmai vonalat terveznek választani.

Az első hét, mint általában minden kurzuson, természetesen az ismerkedéssel, az ügyintézással telik. Ez idő alatt jómagam mint az alakulat vezénylőzászlósa megismertetem őket az alapvető „játékszabályokkal”. Persze a riadt szemek soha nem maradhatnak el, de most az arckifejezésüket nem látni a maszkok miatt. Oldva a feszültséget, ilyenkor az ember megkérdezi, ki honnan jött, majd a válasz nyomán viccesen odaveti: „Nincs is ugye az olyan messze!”, és feldob egy magyarországi települést, ami talán Győrtől a legtávolabb lehet. De bevallom férfiasan, a Szabó Andrea közkatoná által bementett Csíkszenttamást nem tudtam túllícitálni.

Andrea képzett zenész, fuvolázik és szaxofonon is játszik

– „Hol vagytok, székeleyek?“, hangzik a dal, amire a válasz jelen esetben az, hogy a Magyar Honvédség állományában. De hogyan is jött ez az ötlet, kérdeztem Szabó Andrea közkatonát.

– Egész életemben vonzott az egyenruha és az ezzel járó fegyelmettség. Elsősorban ez motivált, hogy csatlakozzak a Magyar Honvédség állományához. Köszönhetően a kormány lépéseinek, megkaptam a kettős állampolgárságot, ezzel lehetőségem nyílt arra, hogy Magyarországon folytassam a középiskolai tanulmányaimat. Debrecenben kereskedelem és marketing szakon végeztem. Már a tanulmányaim alatt érdeklődtem a debreceni toborzóirodán arról, hogyan csatlakozhatnék a honvédséghez. Rögtön az „Acélkocka” Altisztképzési Rendszert javasolták a számomra, így a részletes tájékoztató után el is kezdtem a szükséges okmányok beszerzését. Sajnos első körben nem sikerült az orvosi, így kénytelen voltam a civil szférában elhelyezkedni. Bevallom, el voltam keseredve, de nem adtam fel az álmomat! Egy évig edzőteremben dolgoztam, és ez idő alatt megszerztem a gépjárművezetői jogosítványt, majd újra nekiláttam a felvételi eljárásnak. Ekkor már akadály nélkül sikerült az orvosi rész.

2020. június 29-ére hívtak be személyi beszélgetésre Szentendrére, ahová előző nap este indultam el otthonról, Csíkszenttamásról. Tizennégy óra utazás után kicsit elcsigázottan érkeztem meg az Altiszti Akadémiára. Amit először kérdeztek tőlem, az az volt: „Érdekel-e valami a honvédségen belül?” Valószínűleg az izgatottságomnak, a fáradtságomnak és az előző évi negatív tapasztalatomnak köszönhetően azt válaszoltam: „Igen, az, hogy lehetek-e katona”. Civilként az ember nincs tisztában azzal, hogy mi is az a szakmai irány, ami az ő képessé-

Szabó közkatonának szimpatikus, hogy mozgalmasság a kiképzés és mindennap tanulnak valami újat

A téti székelyföldi közösség miatt elviselhető a család hiánya

Szabadidőben irány az edzőterem és a teniszpálya

geinek jó lehet, így én is csak arra koncentráltam, hogy minél közelebb lehessenek a családomhoz, ezért azt gondoltam, bármi jó, csak Debrecenben legyen! Gondolkodtam először a katonai zenész irányon is, mivel fuvolázom és szaxofonon is játszom, és a csíkszenttamási fúvószenekar tagja vagyok 2010 óta, sokat turnéztunk Magyarországon is, főleg Téten, a testvérvárosunkban. Elsősorban lövész szerettem volna lenni, mert harcolóként akartam magam kipróbálni. Szentendrén a kiképzőink is Debrecenből voltak, így tőlük első kézből hallhattunk az alakulat életéről.

– Akkor miért lett éppen Győr?

– Az igazat megvallva, Debrecen nem ajánlották fel nekem, próbáltak a tatai alakulat felé terelni, mivel ismerték a lövész terveimet. Nekem azonban még mindig a családhoz való közelség hívó szava bujkált a fejemben, így eljátszottam azzal a gondolattal is, hogy leszerellek, ami nagyon fájna volna azok után, hogy ilyen nehezen tudtam bekerülni. Többször is visszahívtak a beosztástervezéskor, ajánlottak számos lehetőséget, amikor is Berék Zsolt főtörzszászlós úr felajánlotta a légvédelmi rakéta és tüzér szakot Győrben. Nem tudtam sokat a légvédelemről, de valahogy az a tudat, hogy a Győrhöz közeli testvérvárosunkban sok ismerősöm és barátom él Székelyföldről, kicsit szimpatikusabbá tette az alakulatot, biztonságosabbnak tűnt a

környezet, hiszen ennél messzebb talán nem is kerülhettem volna Magyarországon a szülőhelyemtől, ami merőben eltért attól, ami az eredeti tervem volt.

– Milyen tapasztalatokat szerezett három hónap távlatából a szakmával és az alakulattal kapcsolatban?

– Őszinte leszek, az első héten azt gondoltam, hogy ez nem nekem való. Rakétatechnika? Nem feltétlenül egy leányálom, mármint nem a legkönnyebb szakma. Rengeteg elméleti ismeretet kell elsajátítani ahhoz, hogy egyáltalán a kiképzők a technika közelébe engedjenek. Aztán mire az ember azt gondolná, hogy tanteremben fogja az egész kiképzést végigülni, akkorra hirtelen kint találja magát teljes harci díszben a gyakorlótérre, telepít, bont, integrál és célt követ. Jó, hogy mozgalmas a kiképzés és repül az idő, mert mindennap tanulunk valami újat. Félttem az elején attól, hogy hogyan fogadják majd itt a lányokat, de azt kell mondanom, hogy mind a csoporttársak, mind a kiképzők azon vannak, hogy ne tegyenek különbséget, és ugyanúgy segítenek nekünk, és persze a számonkérés is ugyanaz, ami nagyon jó dolog. Mindent lehet mondani a választott szakmámról, de azt nem, hogy könnyű lenne. Mivel mindig is harci eszközökkel szerettem volna foglalkozni, örülök, hogy végül itt kötöttem ki. Sokat számított az is,

hogy Szentendrén a 12 hetes kiképzésbe becsatlakozó legénységi állomány tagjai között is voltak az ezrednél szolgáló katonák, így rajtuk keresztül is kaphattunk információkat. Nagyon szeretem az angol nyelvet, és ebben a szakmában elengedhetetlen a használata. Kíváncsian várjuk már az új eszközöket. Az itteni kiképzőink is folyamatosan azt sulykolják, hogy mi leszünk azok, akik majd először használhatják az új technikát, persze csak akkor, ha keményen dolgozunk és kiérdemljük a bizalmat.

– Hogy érzi magát a városban?

– A város gyönyörű, már alaposan megismertem. Számos olyan sportolási és kikapcsolódási lehetőséget nyújt, amire egy fiatalnak szüksége van vagy lehet. Köszönhetően parancsnok úrnak, a képzésünket, a tavaly végzett kollégáinkhoz hasonlóan, már úgy kezdhettük, hogy a belvárostól öt perc sétára fekvő nőtlenszállón lakunk. Rendszeresen tudok találkozni a téti ismerősökkel, ez is visszaadja egy kicsit az otthoni hangulatot, illetve rendszeresen járok edzeni is, így örülök, hogy végül is ide vezetett az utam. Alig várom, hogy a teniszpályák is kinyissanak a veszélyhelyzet után, akkor már teljes lesz a sportolási palettám; korábban teniszezőnek készültem, de a profi versenyzésen már nem gondolkodom.

Inoka Zoltán főtörzszászlós

Fotó: Szabó Andrea archívuma és a szerző felvételei

NCO Winter Camp Szlovéniában

Immár több mint egy évtizedes múltra tekint vissza a Szlovéniában megrendezett nemzetközi NCO Winter Camp, melyre a régió NATO- és PfP-tagországok altisztjeit invitálják. Az eseményre rendszerint, hazánkat képviselve, a Magyar Honvédség is delegál résztvevőket. Az idén az alábbi tudósítás szerzője, Gázsó Krisztián főtörzsőrmester (Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis) is részt vett a téli táborozáson.

A 2021-es évben kialakult rendkívüli helyzet ugyan először megintgatta a szervezőket a lebonyolítást illetően, de aztán mégis úgy döntöttek, hogy a szükséges óvintézkedések betartása mellett nem törlik a 14. tábort. Egyfajta izolált „buborék” kialakításával, avagy a lehető legkevesebb és feltétlenül szükséges külsős személy érintkezése mellett, valamint többszörös teszteléssel biztosították a vendégek egészségének biztonságát az egyhetes program során.

A rendezvény hagyományosan Pokljukában, a Szlovén Fegyveres Erők téli kiképzőközpontjában zajlik, hegyvidéki körülmények között. Legfőbb célja a különböző nemzetek együttműködésének erősítése, gondolkodásmódjának megismerése különböző elméleti és gyakorlati feladatok végrehajtása során.

Az elméleti foglalkozások – mindamelllett, hogy megismertetik a különböző altisztrendszer felépítését és előmeneteli folyamatát – közös munkára kényszerítik

Gázsó Krisztián főtörzsőrmester a szolnoki helikopterbázisról érkezett a kiképzésre

a résztvevőket, akik eközben javíthatják vezetői stílusukat is. Természetesen a tanteremben töltött órák mellett megfér némi kulturális program is, mely idén Bled városá-

nak, a mojstranai Szlovén Alpinista Múzeumnak és a planicai síugró komplexumnak a meglátogatása volt.

A tábor során elsődlegesen a terepfoglalkozásokra helyezik a hangsúlyt, melyeken a résztvevők új ismeretekkel gazdagodhatnak, vagy éppen a már meglévő tudásukat csiszolhatják. A sífutás a legfontosabb elem, melynek gyakorlásán túl a fogadó fél egy kis házi biatlonversenyt is rendez, ahol mindenki kipróbálhatja a világverseny lőterét is, illetve megismerheti a sportlövészet e típusának egyediségét. Ezen túlmenően a szlovén oktatók bemutatják és gyakoroltatják a lavinaveszélyes terep kiértékelését, a hó alá temetett személyek felkutatását, sérültek evakuálását csúsztható hordágyon, vagy a bivak (szabad ég alatti szálláshely) készítését hóban. Mindezekhez a szlovén 132. hegyiezred biztosítja a felszereléseket.

*Gázsó Krisztián főtörzsőrmester
Fotó: a szerző felvételei és archívuma*

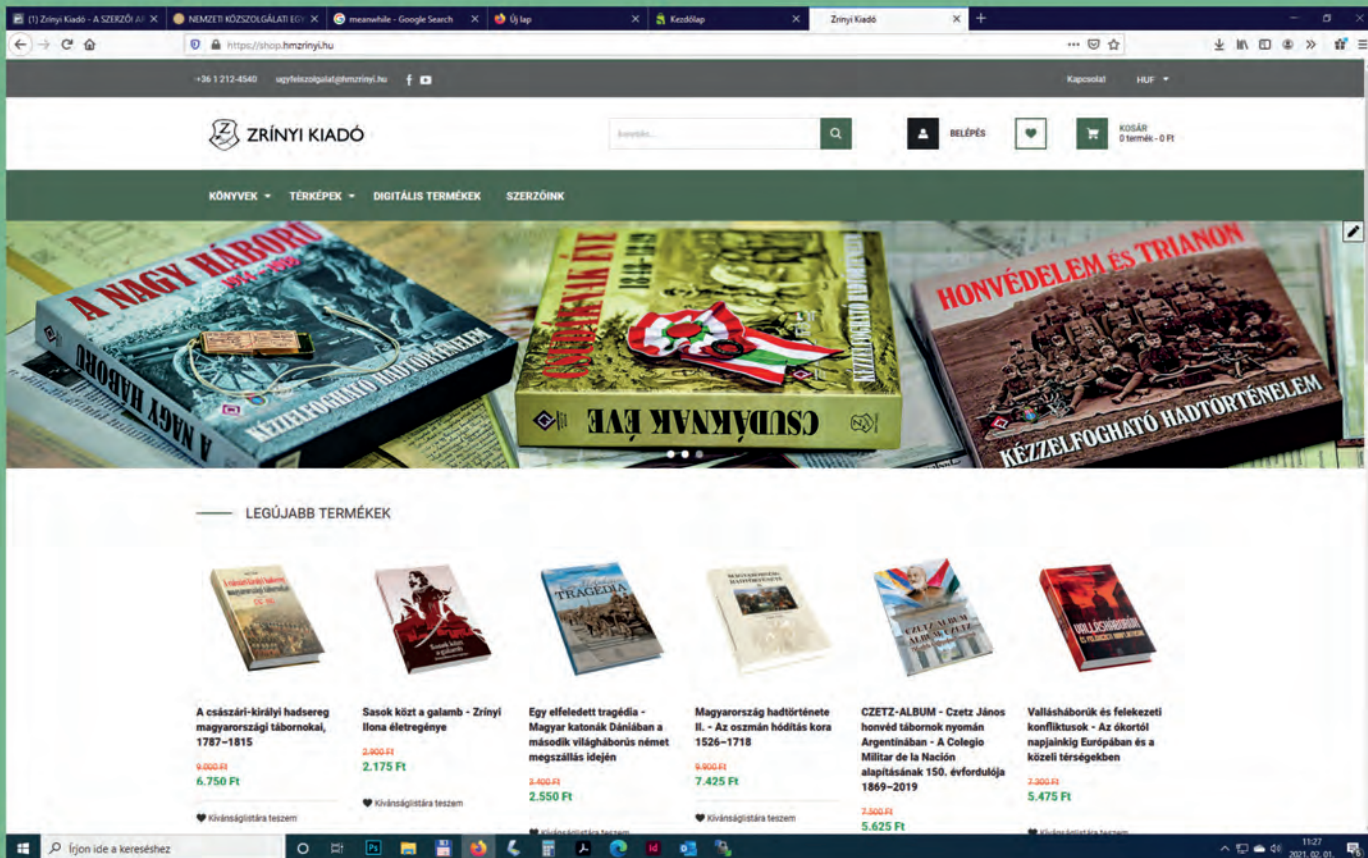

Felkészülés sífutásra

Készül a bivak

A ZRÍNYI KIADÓ KÖNYVEI ÉS KIADVÁNYAI 25%-OS KEDVEZMÉNNYEL MEGVÁSÁROLHATÓK A SHOP.HMZRINYI.HU OLDALON!

Új korszak Tatán, logisztikusként

A teljes magyar haderőt érintő szervezeti korszerűsítéssel egy időben, 2007-ben valósult meg a logisztikai támogatási rendszer átszervezése. A jelenleg is gőzerővel zajló Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program nem kevesebbet jelent, mint a hadsereg minőségi átalakulását, megújulását, strukturális és technikai váltást, valamint a professzionális jelleg erősítését. A logisztika jelentős szerepet játszik a Magyar Honvédség felszerelésének, eszközeinek és anyagainak folyamatos megújulásában, a kor színvonalának megfelelő haditechnikai eszközök, katonai felszerelések rendszeresítésében.

A logisztikai terület is folyamatos mozgásban van, állandóan fejlődik, mely arra készíti az itt dolgozókat, hogy képezzék magukat és felkészüljenek az újabb kihívásokra, elsajátítsák az egyre modernebb eljárásokat, kiszolgálják, javítsák és üzemben tartásuk a kor színvonalán álló eszközöket. Nincs ez másként Tatán, a Magyar Honvédség 25. Klapka György Lövészdandárnál sem, hiszen az alakulatot jelölték ki a fentebb említett program keretében beszerzett Leopard 2A7+ harckocsik és PZH2000 önjáró tüzérszerek mellett a Gidrán páncélozott harcjárművel történő átfegyverzésre is, melyből az első 10 darabot már átadták.

Molnár Péter főtörzsőrmester, a Logisztikai Zászlóalj Javítószázad harcjárműjavító szakaszának szakaszaltisztje az elsők között vett részt Törökországban az új típusú kapcsolatos felkészítésen.

„A képzésben történő részvétel egy új kihívás és egyben megtiszteltetés volt számomra. Az elmúlt 13 évben főként a már rendszerben lévő technikai eszközök javítása, kiszolgálása, „életben tartása” képezte a feladataim nagy részét. Ezeknek a technikai eszközöknek (BTR-80, BTR-80/A) a gyártása az 1980-as évek közepén kezdődött meg, így a '90-es években még modernnek számítottak. Kijelenthetem, hogy a két technikai eszköz mind szerkezeti felépítésében, mind felszereltségében szinte összehasonlíthatatlan.

A haderőfejlesztési program a logisztikai területen dolgozókat is komoly kihívás elé állította

A Gidrán a jelenkor kihívásainak megfelelően a legmodernebb vezérlési, elektronikai megoldásokat tartalmazza. Ezek javítása, karbantartása, diagnosztizálása a gépjárműelektronika terén jártas szakjavító állományt és szervizhátteret igényel. Így nekem és bajtársaimnak is nagy hangsúlyt kell fektetnünk a folyamatos szakmai fejlődésre és az új technológiai eljárások elsajátítására” – mondta Molnár főtörzsőrmester.

Horváth Viktor törzsőrmester javítóraj-parancsnok, a Leopard 2A4 HU karbantartásának és javításának érdekében beszerzett mobil harcjárműjavító sátor (Mobil Workshop Tent – MWT) üzemeltetése

mellett – a gyártó cég, a Krauss-Maffei Wegmann-nak (KMW) a tati laktanyába küldött technikaival együttműködve – részt vesz a Leopard 2A4 HU harckocsik technikai kiszolgálási és javítási folyamataiban is.

„Az új technikai eszközök beszerzésével együtt a gyár saját német szaktechnikusai is megérkeztek a laktanyába. Ehhez szükséges volt az új olasz MWT javítószátor és a magyar fejlesztésű HKK-7 javítókonténer egy egységbe foglalása. Ezzel egy 21. századi színvonalú mobil javítóműhely jött létre, amelyről a német szakemberek is elismerően szóltak. Mindemellett egy teljesen

új kihívás és nagy megtiszteltetés a sátor üzemeltetése, valamint a külföldi technikai állománnyal történő együttműködés. Ez egy nagy váltás volt a T-72 harckocsi javítása után, ami technológiai szemléletváltást és az idegennyelvi képességek fejlesztését is igényelte.”

Váraljay Henrik főtörzsőrmester, a fegyverjavító szakasz szakasztisztje – aki egyébként civil fegyverműszerész és vadászpuskaműves végzettséggel is rendelkezik – az elmúlt 15 évben a rendszeresített fegyverzet-technikai eszközök technikai kiszolgálása, javítása és bevizsgálása terén szerzett komoly tapasztalatokat. „Az új fegyverek rendszeresítése egyben egy új korszakot is jelent a Magyar Honvédség életében, amelyhez alkalmazkodni kell mind a kezelőknek, mind pedig a szakjavító állománynak. Szemléletváltásra és magasabb szintű felkészültségre van szükség ahhoz, hogy ezeket a fegyvereket minél szakszerűbben tudjuk javítani, kiszolgálni. Mindezek mellett szük-

ség van korszerű szerszámzatra és műhelyekre is. A CZ- (Ceska Zbrojovka) fegyverekkel sikerült az idejüket már leszolgált AK-63/D-eket és P9RC-eket lecserélni precízebb, pontosabb lőfegyverekre, melyek méltó utódai lehetnek az elődöknek. A Carl Gustaf M4 gránátvető fegyverrendszerek 50 éves ugrást jelentenek az RPG-7 páncéltörő gránátvetőhöz képest, mind a pontosság, mind pedig a sokrétű felhasználás tekintetében. A Carl Gustaf M4 kiszolgálásánál már szükség van némi informatikai vénára is, hiszen a tűzvezető egységet (FCU) és a lövésszámlálót (Shotcounter) a fegyvermesteri készletben található tablettel „olvassuk ki”, illetve ellenőrizzük a 4. számú technikai kiszolgálás során. Az új fegyverekhez új optikák is tartoznak, amelyek kezelését, beállítását és javítását minél alaposabban kell elsajátítani.

A Gidrán harcjárművek fegyverzete maximálisan kielégíti a 21. századi követelményeket, így hatalmas

A korszerű technika diagnosztizálása, karbantartása és javítása a gépjárműelektronika terén jártas szakjavító állományt feltételez

különbségek mutatkoznak egy BTR-80 és egy Gidrán között már irányzói szinten is. Azt érdemes tudni, hogy a Gidrán mint harci támogatóeszköz alapvetően nem a BTR-80 kiváltására szolgál. A stabilizált torony, a lézeres távolságmérő, a hőkamera, a ballisztikai számítógép, a földi és légi célkövetés mind olyan fontos kiegészítők egy modern harcjárművön, amik nélkül manapság nem lehet eredményes harcot vívni. Ezen kiegészítők és a komplett torony javítására, kiszolgálására irányuló tanfolyamra a közeljövőben kerül sor” – avatott be a haditechnika-váltás kérdéseibe Váraljay főtörzsőrmester.

Ahogy a bevezetőben leírtakból és a három szakember által elmondottakból is kitűnik, a logisztikai szakterületen is elengedhetetlen a folyamatos továbbképzés, a szakmai technológiai fejlődés. Az új feladatot egy jól felkészített, a kor színvonalának megfelelő, naprakész szakmai tudással rendelkező állomány képes elvégezni. Elmondható, hogy aki eddig is jó szakember volt, az a szükséges továbbképzésekkel, önképzésekkel könnyen el fogja tudni sajátítani az új technikai eszközök, fegyverek egyre sokrétűbb kiszolgálását, javítását és üzemben tartását.

Szalai Ferenc törzsásztiszt
Fotó: a szerző felvételei

Leopard harckocsitorony érkezése ez év februárjában

A szolgálat, amire talán egy élet is kevés

Exkluzív interjú a Pápai Svájci Gárda rangidős vezető altisztjével

„Tell Vilmos akkoron a 14. században talán a legerősebb svájci harcos volt, azonban napjainkban a legerősebb Vilmos a Vatikánban én vagyok...”

Joseph Guillaume Favre,
a Pápai Svájci Gárda rangidős vezető altisztje

Svájc hallatán megannyi dolog jut eszünkbe. Talán ábécésorrendben néhány közismert sajátosság ebből a fél magyarországnyi területtel és majdnem ugyanannyi lakossal rendelkező alpesi országból: a bicska (klasszikus piros színével és megszámlálhatatlan kivitelével), a csokoládé (például a Toblerone), a jódlí (alpesi kürttel kiegészítve), az óra (amiből legalább 16 féle világmárka), a sapka (amit csak mi magyarok hívunk svájcisapkának) és az 505 éve szolgáló Svájci Gárda. Sokunk számára jól ismert a svájci hős, a 19. század közepén megalkotott magyar kártya makk felsője, Tell Vilmos alakja. Bízom benne, hogy írásom elolvasása után többünk számára Joseph Guillaume Favre főtörzsőrmester, a Pápai Svájci Gárda rangidős vezető altisztje is ismerőssé válik, akit szintén (magyarul) Vilmos névre kereszteltek egykoron. Az interjúban nagy lelkesedéssel és őszinteséggel bemutatkozó altiszt valójában kevésbé tarja magát hősnak. Sokkal inkább a napi kihívások alázatos szolgájaként látja el feladatát a Szentatya szolgálatában.

Kapcsolatunk kialakítására az MH 32. Nemzeti Honvéd Díszegység részéről megfogalmazott kezdeményezés nyomán került sor, melynek kiemelt aktualitást adott a Szentatya szeptemberi látogatása a Budapesten megrendezendő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson. Közös odafigyeléssel készítettük el a Magyar Honvéd magazin májusi számába az 505 éves Pápai Svájci Gárdáról összeállított bemutatkozó írást. Az írásban partnerem, most pedig az interjú alanya, *Joseph Guillaume Favre* 1987. november 30-án született Saint-Barthélemy-ben. Gyermekkorának szép emlékeit Assens községnek is köszönheti. Az 1000 fő körüli település földrajzi elhelyezkedését talán legjobban a közelben lévő francia nyelvű kanton fővárosa, Lausanne alapján lehetne beazonosítani. Ebben az egyetemi városban található például a Nemzetközi Olimpiai Bizottság. A Rómában folytatott beszélgetésünk közben Vilmos meghatódva érintette meg szülőföldjének, Vaud

A szív dobban: ez az én kantonom

kantonnak a zászlaját, melyet szolgálati helyén is magánál tart.

A tipikusnak mondható, svájci idillt megtestesítő környezetből indult el a nagyvilágba Vilmos, aki mezőgazdasági irányultságú középiskolában szerezte meg az érettségijét, hiszen amióta járni tud, mindig érdekelte a föld, a falusi élet. Felcseperedve biztosan vezette a traktort a családi farmon, ahol napraforgót, gabonaféléket, cukorrépát, kukoricát és répát termesztettek. A tulajdonukban lévő közeli erdő faállományából a karácsony közeledtekor néhány karácsonyfa is kikerült. A fizikai munka mellett a családfő rábízta a gazdaság adminisztrációs feladatainak intézését is. Most, ahogy visszatekint, mondja, olybá tűnik, mintha egy vállalkozást vezetett volna. A munka mellett a tanulással is szépen haladt. A polgári végzettség után törzsőrmesteri képzésben vett részt. Majd két hónapnyi, kis alegységnél szerzett katonai vezetői tapasztalat után hadnagyi rendfokozatot szerzett.

– Hogyan merült fel a gondolat, hogy a Pápai Svájci Gárda tagja legyél?

– Mondhatjuk, hogy a jelenlegi szolgálatom egy álom, illetve talán sugallat megvalósulása, amelyet kicsi gyermekkorom óta hallok-érzek magamban. Talán meglepő, de már tinédzserként kitűztem a jövőmmel kapcsolatos elképzeléseimet, megfogalmaztam terveimet. Mindenképpen katona szerettem volna lenni, lehetőség szerint külföldi szolgálattal megkoronázva – azt, hogy egy rangos, elismert csapat, a Svájci Gárda katonai hagyományait vihetem tovább, hatalmas ajándéknak tartom. Szolgálatom során Rómában egy csodálatos kalandot van módom átélni, új nyelvet és kultúrát tanulhatok. Határozott célom volt az is, hogy katolikusként az egyházat szolgáljam, és mélyen megéleljem a hitemet. Hogy a Vatikánba menjek és szolgáljam a pápát, ennek megfelelően teljesen természetes dolog volt számomra. Ki kell emelnem, hogy ezt az elhivatottságot hozzám hasonlóan a kollégáim is megélelték. Valójában a gárdista lét nem az én választásom volt, én csupán követtem a hívó jelzést és az azzal járó szolgálattal.

– A családotban, illetve az ismerőseid körében hogyan vélekedtek erről az elképzelésről?

A három testőr: egy mindenkiért, mindenki egyért...

– Különböző megnyilvánulásokat tapasztaltam, hiszen a Pápai Svájci Gárda tevékenységét, szerepét környezetemben, de mondhatom, hogy magában Svájcban sem nagyon ismerték akkoriban. Az emberek tudták, hogy létezik, de nem mindenkinek volt pontos ismerete arról, hogy mit is csinálnak, mi a feladatuk. A családom természetesen büszke volt a választásomra és támogató. Néhány barátom gratulált, mások megkérdezték: Te most akkor pap leszel? A hozzám közel állók többsége miután informálódott a Gárda sajátosságairól, feladatairól, azt mondta: ez a munka határozottan megfelel majd nekem.

– Milyen érzés volt megválni az otthontól, a családtagoktól?

– Természetesen nehéz volt elbúcsúzni a családtól, főleg talán az apámtól. Tizenéves koromtól dolgoztam vele a tanyán, és csodálatos apa-fiú kapcsolat alakult ki közöttünk. Szerencsére Róma közel van Svájcba, és könnyen hazautazhatok, hogy gyakrabban találkozzunk. És tudod, az elején azt terveztem, hogy csak a „szükséges” minimum két évet szolgálom le a Gárdánál, majd visszatérek Svájcba. Tehát ennek ismeretében a családom és a barátaim számára ez nem igazán volt egy nagy „búcsú”, hanem inkább egy „hamarosan találkozunk” típusú elköszönés.

– Melyek voltak az első benyomások a Rómába történő érkezésedet követően?

– Ahogy ezt már említettem, egy tipikus svájci kis faluból származom. Tehát, amikor megérkeztem Rómába, természetesen lenyűgözött a város mérete, de még inkább a hatalmas kulturális kínálata, kivált az évszázadok óta meglévő monumentális alkotások nagy száma, amelyek a történelmi idők jeleit hordozzák. Magával ragadott a római kultúra. Hálás vagyok azért, hogy az olaszok lelkesen őrzik és ápolják a múlt emlékeit. Az örök város forgataga, a turisták kavalkádja szintén nagy élmény volt számomra.

– Milyen volt a beilleszkedés a Gárda családi közösségébe?

– Újoncként az első feladat az alapképzés végrehajtása volt, amelyet a három operatív szakterület egyikébe történő beosztásba helyezés követett. Itt megéreztem az igazi csapatszellemet, illetve valójában ismételtelen egy újabb család tagjának éreztem magam. A század személyi állománya lehetőség szerint a szolgálattelátás során és a szolgálattelátás időn kívül is keresi egymás társaságát. Ebben a házaspár, illetve a gyermekes gárdisták is partnerek, mindenki azon van, hogy

Az alakzat élén

a közösen eltöltött időben jobban megismerjük egymást, és így, azt hiszem, hogy a közösség is jobban formálódik.

– Mit emelnél ki leginkább az eltelt szolgálati évek feladataiból?

– Talán azt, amikor 2015 és 2019 között az új gárdisták gyakorlati oktatója voltam. Magától értendő volt, hogy a pápa szolgálatában álló fiatal állomány képességeinek és tudásának megalapozása számomra nagy kihívás és felelősség, amit nem vettem félvállról. Ez idő alatt azon dolgoztam, hogy továbbfejlesszem az alapképzést, hogy megfeleljen a ma felmerülő globális fenyegetések követelményeinek. Az új gárdisták képességeinek fejlődése és magabiztosságának erősödése nagy megerősítést adott számomra. Különleges élmény volt a kiképzés befejeztével „átadnom őket” leendő szolgálati helyükre. Nagyon büszke vagyok valamennyi gárdistára, akiket kiképeztem, különösen azokra, akik közül néhányan úgy döntöttek, hogy maradnak, és karrierjüket

A főtörzsőrmester büszkén viseli a kitüntéseit

hosszú távon a Pápai Svájci Gárda tagjaként képzelik el.

– Hogyan tekintesz a jövőre? Milyen terveid és elképzeléseid vannak?

– Tizenkét éve léptem be a Pápai Svájci Gárdába. Az egykoron

két évre tervezett szolgálatból jóval több lett, jelenleg a 15 éves jubileumra készülök. Amikor odaérek, majd eldöntöm, hogyan tovább. Természetesen ez egy olyan döntés lesz, amelyet a feleségemmel együtt hozok majd meg. Azt mindenesetre elmondhatom, hogy szép éveket töltöttem el eddig Rómában, ami méltó a svájci katonai szolgálat hagyományaihoz. Most is itt vagyok és szolgálom, és az életemet arra szentelem, ami-ben mélyen hiszek. Ez a szolgálat igazi szépsége. Természetesen egyszer majd eljön a távozás pillanata, és akkor helyet adok egy másik fiatal, hasonlóan motivált svájci gárdista számára.

– Rangidős altisztként milyen többletfeladatod van a közösségen belül?

– A rangidős altiszt a csapat egységét jeleníti meg. Büszkén képviselem a közösséget a Vatikánban megtartott hivatalos rendezvényeken és a Gárda ünnepi szertartásai során, a csapatzászló kíséretében megjelenve. A törzs egyedüli altiszt tagjaként híd lehetek az alegységek, az altisztek és a magasabb rendfokozatú tisztek között. Lehetséges, hogy a Gárda egyes tagjai jobban megnyílnak, ha velem beszélgetnek, mintha egy magasabb rendfokozatot viselő személlyel. Igen fontos a szerepem a kiképzés során mind a meglévő állomány, mind a frissen belépők tekintetében.

– Beszélgetésünk tiszteletére díszegyenruhát öltöttél, melyen három csillogó arany kitüntetés díszel. Mit lehet tudni ezekről?

– Mindegyik fontos számomra. Meghatározott szolgálati évek után kaptam meg őket, és azóta büszkén viselem mindhármát. Az első kitüntetést, a hivatalos megnevezéssel Benemerenti Cross-t, az első három szolgálati évet követően tűzhettem a zubbonyomra. A következő kereszt, a Pro Ecclesia et Pontifice (Az Egyházért és a Pápáért) hét év

A Gárda focicsapata

hűséggel teljesített év után került a mellkasomra. A harmadik elismerést – The 2016 Holy Year of Mercy – 2016-ban, egy emlékévkapcsán érdemeltem ki. Én is, mint ahogy mindegyik gárdista, közvetlenül a Szentatyától vehettem át a kitüntetések, amelyek Őszentsége és a Szentszék megkülönböztetett elismerését fejezik ki.

– **Eddig zömmel a szolgálatokról beszélgettünk, kérlek, mondjál néhány gondolatot a szabadidős tevékenységeidről, illetve családi életedről.**

– A szolgálatunk természetéből adódóan szinte mindig elérhetőnek kell lennünk, ezenkívül mindannyian egy helyen élünk.

Ezek a sajátosságok megkövetelik, hogy különösen odafigyeljünk a szakmai és a magánélet egyensúlyának fenntartására. Ez természetesen a feleségek számára is alkalmazkodást jelent. Személy szerint a nejem, még mielőtt összeházasodtunk volna, megértette és elfogadta a munkámmal járó követelményeket, kööttségeket, és házasságkötésünk után követett ide, a Vatikánba. Hogy mi változott, amióta férj lettem? A legfontosabb, hogy van valaki mellettem, akivel megoszthatom a mindennapjaimat, és a korábbinál kiegyensúlyozottabb életet élhetek. Szabadidőnkben szívesen utazunk, különösen kedveljük a külföldi utazásokat és az azokkal járó kalandokat. A napi fitness is igen fontos számunkra. Tagja vagyok a Gárda focicsapatának, valamint minden évben egy 12 főből álló csoportot vezetek a Nemzetközi négynapos menetelésen Hollandiában, Nijmegen térségében.

– **A Szentatya iraki látogatását követően vált ismertté, hogy részt vesz az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson. Milyen gondolatok jutnak**

A Szentatyával

eszedbe az igen megtisztelő magyarországi látogatás kapcsán?

– Ez egy történelmi látogatás Magyarország számára. Ferenc pápa részvétele a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus záró-

A svájci pontosság és precizitás: minden a helyén legyen...

miséjén nagy támogatást, elismerést jelent a magyar katolikusoknak. Az a tény, hogy az utazás a világjárvány idején, remélhetőleg a végén történik, jelzi: megvan a remény az újrakezdesre.

– **Az első találkozásunkat követően már többször beszélünk a Honvéd Altiszti Folyóiratról; mindig érdeklődéssel hallgattad tájékoztatómat. Úgy gondolom, az eltelt időszak alatt kialakult benned egyfajta vélemény kiadványunkról. Ennek kapcsán mit üzennél a lap olvasóinak?**

– Úgy gondolom, hogy az életben minden törté-

nésnek megvan a maga indoka. Én most ott vagyok, ahol lennem kell, mivel hittem abban, hogy ennek kell történnie. Néha az embereknek fent a magasban, máskor lent, a mélységekben is kutakodniuk kell, hogy megtalálják, amit igazán meg szeretnének találni. Van, hogy akkor találd meg azt, amit keresel, amikor a legkevésbé sem gondolsz rá. Antoine de Saint Exupéry szavaival: „Embernek lenni pontosan annyit jelent, mint felelősnek lenni. Szégyellni az önmagában véve oktalannak látszó nyomorúságot. Büszkének lenni a bajtársak győzelmeire. Érezni, hogy a kővel, melyet lehelyez, a világot építi tovább.” (Az ember földje)

A jövőre vonatkozóan pedig azt mondanám: nem szükséges feltétlenül előre látni a jövőt, hanem a változás lehetőségét kell megteremteni. A történet mindig folytatódik... Ez lenne az én életfilozófiám, és megtisztelve érzem magam, hogy megoszthattam gondolataimat a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóival. Köszönöm a rám szánt megtisztelő figyelmet.

Dr. Murinkó Attila ezredes

Fotó: A szerző felvételei, valamint a Pápai Svájci Gárda archívuma

Kultúra és művészet a Bocskai-dandárnál

A katonáéletnek a kultúra ugyanolyan szerves része, mint a kiképzés, a harckészültség vagy más katonai tevékenység. A kultúra, a művészet mindig is része volt életünknek, mindennapi értékrendünknek. Ritka az olyan, hazánkhoz hasonló ország, legyen a világ bármely táján, amelynek annyira összefonódik a kulturális fejlődése a katonáélettel, mint nálunk.

Nem csak a jelenre igazak a fenti gondolatok, hiszen történelmünk során a magyar államiság huzamosabb időszakokra elveszítette függetlenségét, és a kultúra vált létfontosságú nemzetmegtartó erővé. A katonák kulturális szerepvállalása a magyarságtudat pillére lett a török hódoltság, majd a Habsburg-uralom idején. Ápolnunk és őriznünk kell a magyar kultúránkat, művészeti értékeinket, gondolva ezzel unokáinkra is. Az írók, költők és a képzőművészek nagy szolgálatot tettek a késői utókornak, ebből meríteni külön megtiszteltetés a mai magyar katonának.

A Magyar Honvédségben való állandó jelenlét

A honvédelem és képzőművészet kapcsolata különösen az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején bontakozott ki. Az első világháborúban hivatásos festőkből sajátos haditudósító intézményt is szerveztek. Magyarországon több évszázados hagyományra tekint vissza a hadsereg és a művészetek kapcsolata. A sorkatonai szolgálat alatt a művészek és alkotók jöttek, feltűntek, leszereltek, s ki művészként, ki tisztos polgári foglalkozást élvezte tovább az életét. Alakultak, tevékenykedtek, majd megszűntek alkotó közösségek a laktanyákban, helyőrségi klubokban. E sokrétű, gazdag folyamat legfontosabb eredménye a honvédségi alkotótáborok létrejötte s máig tartó értékteremtésben gazdag folyamata.

A *Stefánia Kulturális Központ* a katonaművészek képviselőjeként

Kósa Ferenc főtörzsőrmester egyik alkotásával

Magyar Honvédség-szinten nagymértékben segíti, támogatja, valamint bemutatja az alkotásokat és az alkotókat egyaránt. Helyt ad kiállításoknak, ahol a művészek méltó módon a közönség elé tárhatják alkotásaikat. Alkotótábori tárlatokat rendeznek az erre a célra fenntartott galériában. Művésztelepeket szerveznek vezetőikkel, művésztanárokkal az élen, akik szakmai irányítással és útmutatással látják el az alkotókat. Fontos megemlíteni két szakmai irányító, Breznay András festőművész és Tamus István festő- és grafikusművész nevét, akik az országos művésztelepeket vezetik Balatonakaratyán és Vaján. Az e helyütt született művek értékét az alkotók tehetsége mellett jelentős mértékben meghatározza a művésztanárok hathatós és eredményes segítsége. Inspiráló környezetben teremtik meg az alkotómunka feltételeit.

A *Honvéd Kulturális Egyesület* országosan összefogja a képzőművészeti ágakat, minden évben alko-

tótáborokat rendez az ország különböző helyszínein. Támogatja az egyesületben működő szekciókat. Különböző alkotótáborokat, nemzetközi művésztelepeket szervez. Színvonalas szakkörei működnek és országos pályázatokat hirdet meg.

A *Honvédség és Társadalom Baráti Körök Országos Szervezete (HTBK OSZ) Debreceni Szervezete* számtalan szekcióval működik a régióban. Itt tevékenykedik az általam vezetett Debreceni Honvéd Táncegyüttes és a Mednyánszky Kör is. A HTBK Debreceni Szervezete egyfajta egyesületi háttérrel biztosítja a csoportok számára, melyek a társadalmi szervezetek közreműködésével és segítségével működőképesek, hatékonyak, méltóan képviselik az alakulatot.

A Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandár állományába tartozó alkotók és táncosok külön csoportban tevékenykednek. Nem szervezeti elemei a dandárnak, viszont szorosan együttműködve és

kiegészítve fejtik ki tevékenységüket. Tagjai aktív és nyugállományú katonák, honvédségi alkalmazottak, a Kratochvil Károly Honvéd Középiscola és Kollégium tanárai és diákjai, középiskolás diákok, művészemberek és civilek. A csoportok a fenti egyesületek közreműködésével és segítségével működnek. A tevékenységi körök különböző társadalmi és kulturális szervezetekkel való együttműködéssel is kiegészülnek.

Mednyánszky Kör tagjai laktanyai kiállításon

A Helyőrségtámogató Parancsnokság feladatkörei

Felépítését tekintve zászlóaljszintű szervezet. Feladata a dandár támogatása, működésének biztosítása. Törzsből, alosztályokból és kiegészítő elemekből épül fel. Szoros együttműködésben áll különböző civil szervezetekkel, kulturális intézményekkel. Itt látom el a rangidős altiszti feladatokat.

Debreceni Helyőrségi Zenekar. Hazai és nemzetközi szinten képviseli a dandárt és a Magyar Honvédséget. Tagjai között tudhat számos művészt, zenepedagógust és oktatót. Tevékenysége egyebek mellett kiterjed a rendezvények biztosítására, fesztiválokon való részvételre, kegyeleti feladatok ellátására. Fúvós hangszerekre írt autentikus népzenei repertoárjukkal támogatják a Debreceni Honvéd Táncegyüttes zenei kíséretét.

A *Komendáns Hivatal* feladata a díszlegység biztosítása, díszelgő feladatok végrehajtása, mely szorosan kötődik katonai kultúránkhoz, szokásainkhoz. A kegyeleti feladatokban való részvétel úgyszintén fontos küldetése a hivatalnak. Az ezer évre visszavezethető temetések és temetkezések története, azok lebonyolítása a kultúránk része. Ezenfelül tevékenységi körébe tartozik a forgalomszabályozás és a rendészeti tevékenységek ellátása is. Itt működik a *Rendezvényszervező Részleg*, melynek nagyon fontos szerepe van a különféle honvédségi programok lebonyolításában, belső és városi ünnepek szervezésében.

Bázis Üzembentartó Alosztály.

Alárendeltségében működik az étkezdé, a kávézó és a karbantartó alegység. Közreműködésével biztosított a dandár mindennapi működése és az itt szolgálók kényelme.

Helyőrség Könyvtár. Nevéből adódóan elsődleges tevékenysége a szoroson vett könyvtári feladatok ellátása, emellett helyet ad műhelymunkáknak is. A könyvtár keretein belül foglalkoznak vesztéskutatással, a települések had- és helytörténeti vonatkozásának kutatásával, anyaggyűjtéssel. A munka eredményét a könyvtár honlapján teszik közzé. A könyvtár mellett kapott helyet a *Csapatmúzeum*, mely nem csupán a dandár történetét, hanem Debrecen város katonatörténetét is szemléletessé teszi. Bemutatja a város környékén lezajlott fontosabb katonai ütközeteket, csatákat, az egyes korszakok katonáinak öltözetét és felszerelését.

A képzőművészet mint a nemzeti kultúránk része

A képzőművészet területén a hivatásos festők nagy szolgálatot tettek a késői utókornak azzal, hogy megörökítették nevezetes csatákat, kiemelkedő történelmi személyeket. Történelmi fejlődésünk sajátossága, hogy sok esetben a békés katonaeletet, a hadi tetteket, nem egy esetben a kiemelkedő hadvezéreket olyan képzőművészek ábrázolták műalkotásokon, akik maguk is mundérral viseltek, legyenek azok közkatonák vagy éppen hadvezérek. Wathay Ferenc, aki 1602-ben székesfehérvári vicekapitányként

szolgált, török hadifogságba esve, a börtönben vízfestményeken örökítette meg raboskodása eseményeit. A 19. század elején számos alkotó – katonai hivatásuk gyakorlása mellett – maradandó festményt, metszetet készített. Az első világháborúban több hivatásos festő, Mednyánszky László, Egry József, Nagy István és még sokan mások, nemegyszer a frontvonalon készítették vázlataikat, amelyeket aztán utólag dolgoztak fel festményeikre. A második világháborúban már nem sorolták a haditudósítók közé a képzőművészeket, viszont az ötvenes évek elején nagy figyelmet fordított az akkori néphadsereg a képzőművészetre. Öntevékeny szakkörök kezdtek működni, alkotótáborokat szerveztek, országos pályázatokat hirdettek és nagyszabású kiállításokat rendeztek. A sorkatonai szolgálatot teljesítő fiatalok között felbukkant tehetségek legjobbait csoportba gyűjtve, alkotótáborba hívva foglalkoztatták. E formák – a szakmai irányítás mellett – kiválóan működtek és jól alkalmazhatók voltak.

Az alkotótáborok története a *Stefánia Kulturális Központnak* köszönhetően vette kezdetét. Az MH 5. Bocskai István Lövészdandárnál szolgáló művészeknek külön tábor szervezve kezdődhetett meg az alkotás Vaján a Vay Kastélyban. Az alkotásokat egyéni vagy csoportos kiállításokon, társadalmi és katonai rendezvényeken tették közzé. Magas művészi színvonalat képviselnek, ugyanakkor pénzben kifejezhető értékük sem lebecsülendő. Számtalan

művészeti alkotást ajánlanak fel az alkotók a dandárnak, valamint iskoláknak és kulturális intézményeknek egyaránt. A *Mednyánszky Kör* alkotói számos egyéni, valamint csoportos kiállításon és tárlaton szerepeltek a Kossuth-laktanyában, Debrecenben és Hajdú-Bihar megye számos településén is.

A néptánc

A néptánc a kommunikáció egyik formája, mely üzenetet ad át, amit toborzások alkalmával előszeretettel használtak, és mai is eredményesen használunk. Alkalmazása bevált, hiszen értéket közvetít és ad át. Az 1950-es és 60-as évek néptáncmozgalmainak köszönhetően rengeteg táncanyagot összegyűjtöttek és rendszereztek. Sok tájegységen belül szinte érintetlen anyagra letek. Elsősorban az Erdélyben, a Székelyföldön fellelhető táncokra utalok, ahol páratlan szépségű táncanyag maradt fenn. Külön tájegységekre bontva történt a feldolgozás. Ma már olyan adattarral és táncanyaggal rendelkezünk, mely egyedülálló a világon. Köszönhető ez többek közt Martin Györgynek és Béres Andrásnak, akik fáradságot nem kímélve kutatták fel a táncanyagokat, archiválták és tették elérhetővé azokat. Így lehetővé vált, hogy gyerekekkel és felnőttekkel egyaránt megtanítsuk lakóhelyük táncait.

A *Debreceni Honvéd Táncegyüttes* élen jár ebben a munkában! Az együttes elődszervezete a debreceni Kossuth-laktanyában a nyolcvanas évek elején megalakult Bocskai Táncegyüttes volt, amely a Béres András vezette, akkor méltán híres Debreceni Népi Együttessel karöltve és annak bázisán működött. Az együttesnek sajátos kisugárzása volt a hadsereg vizuális kultúrájára. A honvédség művészeti fesztiváljain rendre kiemelkedő sikereket ért el. A Debreceni Honvéd Táncegyüttes 2011 októberében alakult a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lovászdandár állományában szolgáló katonák és honvédségi közalkalmazottak közreműködésével. A katonai

Fellépés után. A Debreceni Honvéd Táncegyüttes tagjai Benkő Tibor vezérezredessel

toborzótáncok jellegéből adódóan az együttest csak férfi táncosok alkotják, ami egyedülálló a táncok között. Táncaik közt szerepelnek verbunkok, legénytáncok, katonai toborzók, erdélyi férfitáncok, pontozók. Kiemelkedő szerepet játszik a táncok életében a Közép-Kelet-Európa legvirtuózabb, leggazdagabb formakincsű tánc típusa, a legényes.

Az együttes tagjait a tánc tisztelete, a benne testet öltő alkotói fegyelem jellemzi. A táncegyüttes 2012-ben és 2015-ben a Magyar Honvédség, *Lehet egy csillaggal több?!* című tehetségkutató versenyének kategóriagyőztese lett. Rendszeresen bemutatják táncukat honvédségi és városi rendezvényeken. A mai táncegyüttes tagjai már nem csak aktív katonák, hanem a Kratochvil Károly Honvéd Középiscola és Kollégium növendékei, középiskolás diákok és civilek is szerepelnek soraikban. A táncegyüttes művészeti vezetője Vámosi István táncpedagógus, a Debreceni Népi Együttes táncvezetője. Debrecen város vezetése – a városban működő kilenc néptáncegyüttes között – a Debreceni Honvéd Táncegyüttest is sikeresnek ítéli, elismeri és támogatja működését.

A táncok szorosan együttműködnek a Debreceni Népi Együttessel. Az együttes részt vesz a népszokások ápolásában is, például a húsvéti locsolkodás idején. A táncosok rendszeresen fellépnek a Bocskai-dandár belső ünnepségein, a honvédség alakulatainak rendezvé-

nyein, toborzó- és kulturális programokon. Az utánpótlás biztosítása érdekében évente több alkalommal is tartanak táncházat, ahol új tagokat, új táncosokat igyekeznek megnyerni. Az együttes önálló ruhátárral rendelkezik, a viseletek terén ragaszkodnak az eredetiséghez.

Nemzeti értékeink, hagyományaink fontossága

A mai átalakuló, a 21. század követelményeinek megfelelő honvédség épít történelmi múltunk hagyományaira, nemzeti kultúránk értékeire. Ehhez mindenképpen kellene az ügy iránt elkötelezett közművelődési szakemberek, hivatásos katonák és civilek, akikben van lelkesedés, hit, erő és kitartás, hogy folytassák az elődeink által megkezdett folyamatot.

A honvédelmi tárca illetékei továbbra is fontosnak tartják a kulturális-művészeti csoportok és alkotóműhelyek működését. Igényt tartanak a honvédségben öntevékenyen működő művészek, köztük a képzőművészek, táncosok, előadóművészek munkájára. A tánc csoport és az alkotókörök, szellemi műhelyek fontos részét képezik a honvédség és a társadalom közötti kapcsolatrendszernek. A kultúra képviselői remélhetően még hosszú ideig szolgálják szervezőként és művészekként egyaránt a honvédelem, a honvédségi kultúra, a művészet magasztos ügyét.

Kása Ferenc főtörzsőrmester
Fotó: a szerző felvételei és internet

A több tartalmú május 21.

Az internetes felületen keresve a „május 21., ünnepek” címszó alatt nagyjából 3 980 000 találat bukkan fel mintegy 0,52 másodperc alatt. Ebben a milliós kavalkádban a Magyar Honvédség tagjainak természetesen egy történelmi esemény és az arról való megemlékezés jut először az eszébe. Minden bizonnyal jól ismerjük ennek a 172 évvel ezelőtti napnak a történetét. A magyar szabadságharc tavaszi hadjáratának csúcspontjaként 1849. május 21-én a honvédsereg háromhetes ostrom után visszafoglalta Buda várát. Ennek emlékére 1992-től a kormány határozata alapján e napon ünnepeljük a magyar honvédelem napját, olvashatjuk az internet megannyi felületén.

vashat tudósítást az érdeklődő.

Egy másik, szintén május 21-én bekövetkezett esemény most talán kevesebb publicitást kapott. A Honvéd Altiszti Folyóirat szerkesztőbizottsági tagjaként néhány korábbi lapszámunkkal felkerestem Magyarországra római nagykövetségének udvarán – az olaszországi magyarok adakozásából egykoron felállított – Endresz György és Bittay Gyula emlékvét (lásd a mellékelt fotót). A 39 éves pilóta és a 31 éves navigátor 1932. május 21-én, az óceánrepülő világkongresszusára érkezett gépével Róma légterébe. A Littorio repülőtéren a lent vára-

Azonban május 21-e nem csupán ebből az alkalomból méltó arra, hogy felidézzük. Úgy vélem, számunkra több meghatározó, figyelemre méltó eseményt sorolhatunk fel a történelem epizódjainak áttekintése során. Az általam böngészett forrásban az első dátum 996, amikor V. Gergely pápa Rómában császárrá koronázza III. Ottót. Majd a 19. századig csupán az 1471-ben született, magyar származású Albrecht Ajtósi Dürer német festőművész és egy spanyol király, angol költő, valamint

egy francia politikus, rendőrminiszter neve említődik meg. Az elhalálozások dátumát is csak a 19. századtól jelenítik meg több ismert, illetve nemzetközileg elismert személy esetében. Idén Görgei Artúr 1848-49-es honvéd tábornokra emlékezünk halálának 105. évfordulóján a Budapesti Fiumei úti sírkertben, ahol Németh Szilárd, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára, miniszterhelyettes helyezte el az emlékezés koszorúját. Erről az eseményről több médiafelületen is ol-

kozó nézők szeme láttára a „Justice for Hungary” feliratú gépükkel repülőszerencsétlenség áldozatai lettek. Az áldozatok Magyarországra történő szállítása a legköriütekintőbb ceremóniával zajlott. A budapesti nagyszabású temetési szertatás búcsúbeszédeiben a két hős méltatása mellett az olasz-magyar kapcsolatok értékelése is hangot kapott.

*Lejegyezte és a fényképet készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes*

HIBAIGAZÍTÁS

Lapunk 2021/2. számában közöltük a *Típusváltás a harckocsizóknál* című írást, melynek szerzőjét tévesen közöltük. A cikket Martyn Péter zászlós, Soha József Balázs zászlós és Tóth Béla főtörzsőrmester írta.

A tévedésért mind az érintettektől, mind olvasóinktól elnézést kérünk!

A Szerk.

Egy terepasztal soha nincs kész

Adott a nagybácsi NDK-s start készlete, s mi más is okozhatna nagyobb örömet egy öt-hat éves kislány számára a hetvenes években, mint vasárnap délután teleépíteni a konyhaasztalt vasúti pályákkal és vonatokkal. Így kezdődött Mócza György vasútmodellek iránti rajongása, aki jelenleg az MH Légijármű Javitóüzem Műszaki Ellenőrző és Berepültető Osztály technikus zászlósa, mindemellett pedig aktívan vasút- és egyéb modell terepasztalokat épít, valamint a kecskeméti TGV 2000 Vasútmodellező Klub vezető-helyettese.

– A konyhaasztali vonatozáson túl mesélj egy kicsit a kezdetekről!

– Kisiskolás koromban sok időt töltöttem nagyapám hobbijával. A homokos talaj remek lehetőséget adott arra, hogy lemodellezem Kecskemét tömegközlekedését, így a kivájt utakon könnyedén el lehetett jutni a reptértől egészen a Széchenyi téri buszvégállomásig, vagy akár a 3-as busszal a Műkertvárosba. A manőverekhez szükséges járműforgalom pedig nem másból, mint csirizzel összeragasztott kartonpapírból készült.

– A kezdeti játék egy idő után hobbivá és az életed szerves részévé vált. Mikor kezdted el az építéssel komolyabban foglalkozni?

– Húszéves korom után kezdtem el fejleszteni az asztalokat, jelenleg négy terepasztallal rendelkezem. Ezekből otthon a lakásban egy komplett szoba van berendezve, ami pedig már itt nem fért el, annak átmenetileg egy külsős helyszínen biztosít tárolást. A szobában lévő asztalokat úgy kell elképzelni, hogy már teljesen belakták a teret, azaz nem lehet őket onnan kimosztítani. Esetleges roncsolással, tehát feldarabolással lenne megoldható a mozgatásuk.

– Hogyan készül egy terepasztal? Hogy épül föl az alkotói folyamat?

– Egy terepasztal soha nincs kész, és nem is lesz. Jó esetben három-négy spirálfüzetet teleír az ember hónapokon keresztül, mire megszületik a részletes terv. A jegyzetek

természetesen kiegészülnek vázlatokkal, ahol felrajzolom a pálya vonalát, illetve hogy miket szeretnék közé beilleszteni. A fizikai megvalósítás során én OSB-lappal dolgozom, ez lesz az alap, amit meg kell erősíteni egy kerettel. Erre fölrajzoló a pályát, amelyre felkerülnek a flexibilis sínek. Ahhoz, hogy utóbbiak szépen kiadják az ívet, először flexszel megvágom, majd felszögelem őket. Ezután kell belerakni az elektronikát, ami lényegében azt jelenti, hogy drótok százai futnak keresztbe-kasul az alaplap alatt, amik majd a berendezések működéséért lesznek felelősek. Ha az útvonalak megvannak, jöhet az ezt körülvevő környezet. Erre sokféle praktika létezik, mint például a domborzat kialakításánál előszeretettel használt pur-

hab. A választás nem véletlen, hiszen egy könnyen megmunkálható, csekély súllyal rendelkező anyagról van szó. Utóbbi azért is nagyon fontos, hiszen a szállíthatóság miatt figyelembe kell venni az asztal végleges tömegét. Végül pedig felkerülnek a járművek, épületek, figurák, s általuk válik teljessé a munkafolyamat. Remek német, valamint osztrák cégek vannak a piacon, amelyek kitűnő minőségben gyártják a modelleket, illetve bárminemű ötletes kiegészítőket.

– Milyen témákat választasz az asztalokhoz? Hogyan alakul ki a koncepció?

– Javarészt a városi tömegközlekedés, a villamosok, elővárosi vonatok a dominánsak. Van egy második világháborús terepasztalom, amely

a drezdai bombázásnak állít emléket. Ez egy elég sötét, komor hangulatú képet ábrázol, ahol minden a tűz martaléka lett, de azért ott is közlekedik egy villamos, illetve vonat, tankok és más páncélozott szállítójárművek. A legutóbbi befejezett munka – amely kicsit a szakmába is belevág – egy polgári repülőtér. Mostanában a LED-világítással kísérletezem, és ezt itt remekül tudtam kamatoztatni. Vannak leszállófények, pályák, irányítótorony, indítózóna, mint a valóságban. Az alapötletet a Bécs-Schwechat-i nemzetközi repülőtér adta, ennek mintájára készült az irányítótorony, de ami igazán jellegzetes, az az itt közlekedő vonat. Bécs belvárosa és a repülőtér között jár a City Airport Train (CAT), a világon egyedülálló festéssel rendelkező, emeletes, zöld-fekete vonat. Nálam elsősorban nem az élethűség, hanem a látvány dominál. Dioráma jelleggel megalkotni egy olyan összképet, ahol a lényeg a részletekben rejlik, és ettől válik igazán színessé, érdekessé. Például az egyik asztalon látható utcai balesetben újraélesztnek egy gyalogost, ahol ténylegesen megelevenedik a pumpáló mozgás, mint a valóságban.

– **A saját projektjeid mellett aktív tagja vagy a kecskeméti TGV 2000 Vasútmodellező Klubnak, s ha jól tudom, kiállítást is szoktatok tartani.**

– Minden évben van egy kiállítás a kecskeméti Hírös Agóra Kulturá-

lis és Ifjúsági Központban, amely idén az október 23-i hétfőjére van betervezve. A klubos asztalok tematikája elsősorban svájci téma köré épül, így a látványban egyértelműen a magas hegyek dominálnak. Ezeket az asztalokat közösen építjük. Az évek során kialakult, hogy ki melyik területhez ért a legjobban, így az építő folyamatnak abban a részében vesz részt. Rendszeresen kapunk meghívást országszerte vasútmodell-kiállításokra és más jellegű eseményekre, de mi magunk is sok helyre ellátogatunk. Ilyenkor remekül lehet eszmét cserélni, tapasztalatokat megosztani a témában szintén jártas modellezőkkel.

– **Hogy látod a fiatalabb generációt? Lesz utánpótlás?**

– Alapvetően a negyvenes-ötvenes korosztály teszi ki az alkotók nagy részét. A kiállításokra sok kisgyermekes család érkezik, ahol az apukák nosztalgikusan idézik fel régi játékelményüket, az anyukák felfedezik az izgalmas részleteket, a legkisebbek pedig a terepasztal nyújtotta látványosságon túl még mozdonyvezetőként is kipróbálhatják magukat egy szimulátor segítségével. A fiatalabb generáció a játékot, míg az idősebb már a munkát is látja benne. És ennek éppen ez a szépsége, hiszen azon túl, hogy a végeredmény szórakoztat, az odáig vezető út rengeteg kihívást és tevékenységet foglal magában. A pandémia időszaka kedvezett az „iparágnak”, hiszen az otthon töltött csendes órák remek kiegészítője lehetett a modellezés. Sok készlet került elő a padlásokról, ami abból is látszik, hogy jelentősen megnövekedett a gyártó cégek kereslete.

– **Végül pedig: mi az, ami miatt már több mint harminc éve nem tudod ezt abbahagyni?**

– Amikor elkészül az asztal, akkor is tudod, hogy nincs befejezve. Mindig jön egy új ötlet, amit még bele lehetne építeni, és éppen ez a lényeg, hiszen ez is a játék része. A folyamatos agyalás, tervezés, megvalósítás, s mindemellett pedig az élmény, amikor elindítod és látod működni a saját magad alkotta világot.

Ménkü Judit ha.

Fotó: Mócza György zászlós

„Naponta egy alma, a katonáorvost távol tartja!”

A katonák egészséges, hangulat- és közérzetjavító gyümölcse

Van egy gyümölcsfa, amelynek termését a hétköznapiak gyümölcsként emlegetik, amit a katonák is szívesen fogyasztanak. Minden idő- és napszakban jólesik, rendkívül egészséges, javítja a hangulatot és a közérzetet. Ez pedig nem más, mint az alma. Különösen jólesik reggeli, ebéd, vacsora előtt, vagy éppen utána desszertnek, illetve éjszakai pótléknak szolgálat közben, sportolás előtt és után, a gyakorlótéren a különféle időjárás viszonyok között, a nap bármely szakában. Szívesen beharapunk a számítógép előtt ülve délelőtt, vagy pihentetésképpen délután, ha még megvan az ebédnél kapott.

Az élelmezési szolgáltatnak köszönhetően a katonák heti étrendjéből sem hiányozhat – ugyanis az egészséges táplálkozás alapja a sok gyümölcs fogyasztása! (A Covid-19 szempontjából is nagyon fontos a sok vitaminbevitel a szervezetbe). Egy kis gyümölcs mindig jólesik az embernek, a katonának. Az alma megtalálható minden alakulat élelmezési raktárában. (Egykor a katonák rendszeresen jártak az őszi mezőgazdasági munkákra, és feladataikba az almaszedés is beletartozott.)

Ismert az a szólásmondás, miszerint: „Naponta egy alma, a katonáorvost távol tartja!” Az egészségre gyakorolt számos jótékony hatásának köszönhetően az alma „szupergyümölcsnek” számít, így tanácsos rendszeresen fogyasztani. Régóta ismert koleszterincsökkentő hatása. Különösen a „rossz koleszterin” (LDL) oxidációját lassítja, köszönhetően magas rosttartalmának, amely

többek közt megköti a koleszterint a bélcsatornában, és így segít optimális szinten tartani annak szintjét a vérben. De természetesen nem ez az alma egyedüli jótéteménye. Az

alma a gyümölcsök közül a leggazdagabb az epikathin nevű flavonoidban, amelyről számos tanulmány kimutatta, hogy segít mérsékelni a szív- és érrendszeri megbetegedések kockázatát; az almát bőven és rendszerességgel fogyasztóknál közel 40%-os mértékben! Ez kétségtelenül annak a következménye, hogy ez a gyümölcs jótékonyan csökkenti az artériás vérnyomást és a káros oxidatív stresszt (más néven oxidatív sérülést, mely a szervezetben a szabad gyökök okozta károsodás). Emellett élénkíti a szív működését.

Brit kutatók egy nemrégiben készült tanulmányukban közel 10 000 személy étkezési szokásainak vizsgálati eredményeit tették közzé. Az alanyok különféle betegségekben szenvedtek, és a szakemberek többek közt bebizonyították, hogy az almafogyasztást előnyben részesítők

körében az állapotjavulás gyorsabban volt nyomon követhető.

Az alma az emésztőrendszer jótévője. Frissen történő fogyasztása minden életkorban azért is ajánlott, mert segíti az emésztést – jobban, mint feldolgozva (pl. kompótnak). Jót tesz az emésztőrendszernek azzal, hogy pl. megkönnyíti a béltranszítot. A benne lévő pektin (vízoldékony rostanyag) pedig hasmenés és székrekedés ellen is hat, gél, illetve egyfajta védőréteget alkot a bélnyálkahártya felszínén, védve azt az irritációtól. Hasmenés esetén főve, székrekedéskor nyersen ajánlott.

Az alma további jótéteménye, hogy nagyon ajánlható a fogyókúrázóknak, mivel bővelkedik a jóllakottság érzést elősegítő rostokban és flavonoidokban. A flavonoidok mérséklik a zsírok felszívódását, így segítségükkel könnyebben felvehető a küzdelem a hízással szemben. Ezért javasolt, hogy az alma állandó „szövetségesük” legyen a fogyni vágyóknak. Jó, ha mindig van belőle egy-egy darab a kezításkában vagy az irodai fiókban – édes vagy sós nassolnivalók helyett. És minthogy alacsony a glikémiás indexe (GI – arra utal, hogy milyen gyorsan szívódik fel az adott élelmiszerben lévő szénhidrát a szervezetben), előnyös ajánlani mindazoknak, akiknek kontrollálniuk kell a testsúlyukat és/vagy a vércukorszintjüket. De nem hagyhatják ki az almát napi étrendjükből azok sem, akik valamilyen sportot űznek.

Surányi Barnabás zászlós

Humor

Vitás kérdés

Szabó őrmester lógó orral érkezik a laktanyába. A rajparancsnoka aggodva kérdezi:

- Mi a baj, őrmester úr?
- Jelentem, összevesztem a feleséggel a nyaraláson.
- Mi történt?
- Hát, az az igazság, hogy én Horvátországba akartam menni, ő meg mindenáron velem akart jönni.

Missziós élmény

Lakatos főtörzsőrmester hazajön első missziójából, és a családnak az élményeiről mesél.

- Szörnyű dolog történt ott... Képzétek a helyzetet: arabok jobbról, arabok balról, arabok előttem, arabok a hátam mögött...
- És mit csináltál? – kérdezik a többiek álmétkodva.
- Mit? Megvettem az egyik takarót, amit árultak.

Szabadság

Kovács őrmester bekopog a századparancsnokához:

- Elnézést kérek a zavarásért, százados úr! Tudja, a feleségem a jövő héten nászútra megy. Szeretnék egy hét szabadságot kivenni, hogy elkísérhessem.

Félkarú rabló

Nagy törzszászlós egy misszió után elhatározza, hogy ellátogat egy kaszinóba a félkarú rablóval játszani, de mivel még sosem csinált ilyet, megkérdezi a kaszinó alkalmazottját:

- Ez hogyan működik? A dolgozó megmutatja, hol kell bedobni a pénzt, hogyan kell megrántani a kart.
- És a pénz hol jön ki? – kérdezi a törzszászlós. Erre az alkalmazott elmosolyodik, és egy másik fal felé int:
- Rendszerint a pénzkidó automatából.

Hadizsákmány

Az arab-izraeli háborúban Kohn ővezető egy arab géppuskát zsákmányol, és ezért két hét jutalomszabadságot kap. A családtagjai nagy büszkeséggel fogadják, és kérik, mesélje el, hogy történt a hőstett.

- Miféle hőstett? Találtam egy arab katonát, aki szintén szabadságra szeretett volna menni, és elcseréltük a géppuskánkat!

A gondolat szabadsága

– Úgy gondoltam – mondja elmélázva Szabó őrmester a beosztottjának –, hogy az idén Afrikában töltöm a szabadságomat.

- De őrmester úr! Hiszen az nagyon sok pénzbe kerül!
- Nagyon téved, tizedes, nem kerül semmibe...
- Hogyhogy?
- Gondolkodni még ingyen lehet!

Zongora

Kovács zászlós és a felesége külföldre indulnak nyaralni. Már éppen a jegyellenőrzéshez közelednek a repülőtéren, amikor Kovácsné felsóhajt:

- Bárcsak itt lenne velünk a zongoránk is!
- Elment az eszed?! – szörnyülködik a zászlós. – Minek kellene nekünk ide a zongora?
- Mert rajta hagytam a repülőjegyet...

Balatonakarattya

Tóth őrmester először jár az akarattyai Honvéd Üdülőben. Mielőtt bemenne a vízbe, megszólít egy férfit.

- Mondja, uram, valóban olyan csodálatos hatása van itt a Balatonnak? – kérdi. – Egy vendég nemrégiben azt mondta, hogy amikor idekerült, járnai is alig tudott, most meg már fut...
- Valóban. Én se tudtam járnai, amikor idekerültem. Sőt, felülni se tudtam, és beszélni sem...
- Fantasztikus. És mikor került ide? – Itt születtem.

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal,
minden páros hónapban
2021/3. szám (június)

Kiadja a Magyar Honvédség Parancsnokság

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

Elnök:

Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós
Bálint Akos főtörzszászlós
Bogya Sándor főtörzszászlós
Dr. Murinkó Attila ezredes
Soós Lajos főtörzszászlós
Tigyi István Zsolt főtörzszászlós
Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében
közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti
és Kommunikációs Szolgáltató
Közhasznú Nonprofit Korlátolt
Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

FELELŐS VEZETŐ:

Kulcsár Gábor ügyvezető
A ZRÍNYI KIADÓ VEZETŐJE:
Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán ny. alezredes

Olvasószerkesztő, korrektor:
Apagyiné Gáspár Jolán
Tervezőszerkesztő: Gábor Mariann
Címlapfotó: Kismartoni Mátyas

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu
pasztor.julia@hmzrinyi.hu
Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs
Szolgáltató Közhasznú
Nonprofit Kft. Soksorosítottüzem
Felelős vezető: Pásztor Zoltán
Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható
a www.honvedelem.hu portál
kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószerzőknek (EMPA)

Történelmi emlékezés

A Nagy Háború kitüntetései

2021 A NÉVTELEN KATONÁK ÉVE – AZ EGYKORI OLASZ KATONÁK ELISMERÉSEI

Előző lapszámaink hátsó borítóján az első világháborúban részt vevő központi hatalmak kitüntetéseiből adtunk közre válogatást. Most az 1915-ben hadba lépő olasz haderő katonáinak adományozott kitüntéseket mutatjuk be.

ELSŐ VILÁGHÁBORÚS GYŐZELMI EMLÉKÉREM

A kitüntetés első oldalán III. Viktor Emánuel, Olaszország királya látható hadi öltözetben. Ahogy fegyvernemi büszkeséggel a hátoldalon megjelölik, az érmet az ellenségtől megszerzett tüzérségi hadieszközökből készült, és legalább négy hónapnyi háborús övezetben eltöltött szolgálat után volt adományozható.

A VILÁGHÁBORÚS EMLÉKÉREM ELISMERŐ, ADOMÁNYOZÓ OKLEVELE

AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ÉRDEMKERESZTJE

Legalább egyéves frontszolgálat után volt adományozható azon katonák számára, akik különleges érdemeket szereztek a harcok során. Az első világháborús változaton III. Viktor Emánuel monogramja látható. Érdekesként megemlítendő, hogy a második világháborúban tanúsított példás katonai helytállás után is odaítélték, természetesen más adományozási jelöléssel.

A GYŐZTES ORSZÁGOK HÁBORÚS ÉRME

A győzelem medáljaként is emlegetik. A 13 győztes ország által kiadott, részben egységes megjelenésű háborús érme, aminek szivárványszínű szalagja az összes győztes ország érméjén látható, és a színek a győztes zászlók színeinek összesített egyvelegét jelenítik meg. A Nagy Háború győztes országainak katonái kaphatták meg ezt a kitüntetést, melynek adományozási feltételei igen azonosak voltak.

Lejegyezte és a felvételeket saját gyűjteményéből készítette: dr. Murinkó Attila ezredes